

ZAŁĄCZNIK 4. UZUPEŁNIENIE TREŚCI WYNIKÓW ANALIZ DOTYCZĄCYCH POTENCJALNYCH OBSZARÓW INTERWENCJI

Spis treści

1. Niedoskonałości rynku, rodzaje przedsięwzięć, grupy beneficjentów narażone na występowanie skutków niedoskonałości rynku oraz proponowane formy wsparcia	1
2. Szczegółowy opis wyników w zakresie potrzeb inwestycyjnych potencjalnych beneficjentów i odbiorców ostatecznych IF	7
2.1. Jednostki samorządu terytorialnego	7
2.2. MŚP	14
2.3. Przedstawiciele spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych	15
2.4. Wnioskodawcy nieskuteczni	17
2.5. Przedstawiciele instytucji systemu realizacji WRPO 2014+	18
3. Relatywnie stałe potrzeby inwestycyjne potencjalnych odbiorców wsparcia	24
4. Analiza przyczyn wycofania WoD lub nieotrzymania wsparcia	27

1. Niedoskonałości rynku, rodzaje przedsięwzięć, grupy beneficjentów narażone na występowanie skutków niedoskonałości rynku oraz proponowane formy wsparcia

Tabela 1. Niedoskonałości rynku, rodzaje przedsięwzięć, docelowi beneficjenci/odbiorcy ostateczni oraz wstępne propozycje form wsparcia dla obszaru interwencji „przedsiębiorczość”

Niedoskonałość rynku	Podobszar wymagający wsparcia	Grupy beneficjentów/ odbiorców narażonych na występowanie skutków niedoskonałości rynku	Wstępne propozycje form wsparcia
Efekty zewnętrzne ¹ Asymetria informacji ²	Tworzenie przedsiębiorstw, w tym start-upów	Start-upy, MŚP	Dotacje, pożyczki
	Wzrost potencjału eksportowego przedsiębiorstw	MŚP	Dotacje
	Działalność sektora rolno-spożywczego		Dotacje, pożyczki, poręczenia
	Działalność MŚP (finansowanie kapitału obrotowego)		Dotacje, pożyczki
	Rozwój działalności w ramach inteligentnych specjalizacji		Dotacje

¹ J.M. Fijor, *Zawodność rynku jako fundament teorii dóbr publicznych...*, op. cit.; M. Smaga, T. Włudyka, *Instytucje gospodarki rynkowej. Polityka a ekonomia. dobra publiczne i wybór publiczny*, 2012, <https://books.google.pl/books?id=HJpSAwAAQBAJ>; P. Leszek, *Koncepcja zawodności rynku: teoria a rzeczywistość...*, op. cit., s. 11.

² P. Leszek, *Koncepcja zawodności rynku: teoria a rzeczywistość...*, op. cit., s. 13.

Niedoskonałość rynku	Podobszar wymagający wsparcia	Grupy beneficjentów/ odbiorców narażonych na występowanie skutków niedoskonałości rynku	Wstępne propozycje form wsparcia
	Wielkopolski, w tym prac rozwojowych w ramach PPO		Dotacje, pożyczki, poręczenia
	Działalność rozwojowa przedsiębiorstw różnej wielkości, szczególnie MŚP (finansowanie inwestycji i kapitału obrotowego)		
	Poprawa warunków inwestowania, atrakcyjności inwestycyjnej regionu	Jst	Dotacje
Siła monopolu i niekompletność rynków ³	Projekty inwestycyjne w branżach silnie zmonopolizowanych lub w których występuje oligopol (w Wielkopolsce np. branża lotnicza, sektor rolno-spożywczy, wydobywczy)	Klasy przemysłowe	Dotacje, pożyczki, poręczenia
		Podmioty sektora branży lotniczej (produkcji dla lotnictwa)	Pożyczki, poręczenia
		Gospodarstwa rolne, przedsiębiorstwa przemysłu rolno-spożywczego	Dotacje, pożyczki

Źródło: opracowanie własne na podstawie Podręcznika, analizy desk research, w tym cytowanej literatury.

Tabela 2. Niedoskonałości rynku, rodzaje przedsięwzięć, docelowi beneficjenci/odbiorcy ostateczni oraz wstępne propozycje form wsparcia dla obszaru interwencji „Innowacyjność”

Niedoskon ałość rynku	Rodzaje przedsięwzięć (przy uwzględnieniu dotychczasowych skutków pandemii choroby COVID-19)	Grupy beneficjentów/odbiorców narażonych na występowanie skutków niedoskonałości rynku	Wstępne propozycje form wsparcia
Efekty zewnętrzne	Działalność innowacyjna przedsiębiorstw różnej wielkości	Przedsiębiorstwa prowadzące prace B+R MŚP, Start-upy	Dotacje
	Prace B+R realizowane w przedsiębiorstwach (tworzenie i wdrażanie nowych rozwiązań)		Dotacje
	Rozwój Przemysłu 4.0		Dotacje
	Zakup i tworzenie infrastruktury na potrzeby B+R		Dotacje
	Współpraca		Niefinansowe
	Projekty innowacyjne w sektorze MŚP	MŚP	Dotacje, pożyczki
	Rozwój przedsiębiorstw typu start-up	Start-upy	Dotacje
	Współpraca różnych podmiotów w zakresie B+R+I oraz inteligentnej reindustrializacji	MŚP	Dotacje
Dobra publiczne	Działalność ośrodków badawczych	Uczelnie, inne jednostki badawcze	Dotacje

³ G. Szewczyk, Raport metodologiczny badania pt. "Opracowanie metodologii szacowania potrzeb finansowych oraz luki finansowej w obszarach polityki rozwoju wraz z pierwszym oszacowaniem" (szkic), 2019, s. 18; J.M. Fijor, Czy rynek naprawdę jest zawodny?, „Eseje” 2012, s. 254-255.

Niedoskonałość rynku	Rodzaje przedsięwzięć (przy uwzględnieniu dotychczasowych skutków pandemii choroby COVID-19)	Grupy beneficjentów/odbiorców narażonych na występowanie skutków niedoskonałości rynku	Wstępne propozycje form wsparcia
niekonkurencyjne w konsumpcji ⁴	Projekty w zakresie e-zdrowia, telemedycyny	Jst, Podmioty publicznej ochrony zdrowia	Dotacje
	Projekty w zakresie e-administracji	Jst, instytucje publiczne, PES	Dotacje
	Wykorzystanie teleusług na rzecz pomocy społecznej, m.in. wsparcia osób starszych oraz z niepełnosprawnościami		Dotacje
	Rozwój sieci informatyczno-telekomunikacyjnej w regionie, infrastruktury cyfrowej, sieci dostępu do szerokopasmowego internetu i węzłów dostępowych	Jst prowadzące projekty w zakresie rozwoju sieci szerokopasmowego internetu, e-administracji, e-zdrowia	Dotacje
	Poprawa bezpieczeństwa cyfrowego	Jst	Dotacje
Czynniki teorii agencji ⁵	Projekty B+R Innowacyjne przedsięwzięcia MŚP	Przedsiębiorstwa prowadzące prace B+R, MŚP, start-upy, IOB, klastry przemysłowe	Dotacje, IF

Źródło: opracowanie własne na podstawie Podręcznika, analizy desk research, w tym cytowanej literatury.

Tabela 3. Niedoskonałości rynku, rodzaje przedsięwzięć, docelowi beneficjenci/odbiorcy ostateczni oraz wstępne propozycje form wsparcia dla obszaru interwencji „działalność IOB”

Niedoskonałość rynku	Rodzaje przedsięwzięć (przy uwzględnieniu dotychczasowych skutków pandemii choroby COVID-19)	Grupy beneficjentów/odbiorców narażonych na występowanie skutków niedoskonałości rynku	Wstępne propozycje form wsparcia
Dobra publiczne niekonkurencyjne w konsumpcji ⁶	Podnoszenie poziomu kompetencji IOB (certyfikacja, akredytacja na poziomie krajowym lub regionalnym)	IOB	Niefinansowe, dotacje
	Rozwój portfolio usług dla klientów		Dotacje
	Wsparcie osób rozpoczynających działalność gospodarczą, poprawa warunków tworzenia działalności, stymulowanie powstawania nowych miejsc pracy w MŚP		Dotacje

⁴ J.M. Fijor, *Czy rynek naprawę jest zawodny?...*, op. cit., s. 256; M. Wajda, *Zawodność rynku jako uzasadnienie interwencji publicznej z uwzględnieniem stabilności systemu finansowego*, [in:] *Finansowanie inwestycji w obszarze energetyki*, ed by A. Alińska, Warszawa 2020, s. 7.

⁵ Raport końcowy. Analiza ex-ante zawodności rynku i nieoptymalnego poziomu inwestycji na terenie województwa mazowieckiego w kontekście wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014-2020, Warszawa 2015, s. 18.

⁶ M. Smaga, T. Włudyka, *Instytucje gospodarki rynkowej. Polityka a ekonomia. dobra publiczne i wybór publiczny...*, op. cit.; P. Leszek, *Koncepcja zawodności rynku: teoria a rzeczywistość...*, op. cit.

Niedoskonałość rynku	Rodzaje przedsięwzięć (przy uwzględnieniu dotychczasowych skutków pandemii choroby COVID-19)	Grupy beneficjentów/odbiorców narażonych na występowanie skutków niedoskonałości rynku	Wstępne propozycje form wsparcia
	Rozwój działalności w ramach inteligentnych specjalizacji Wielkopolski, w tym prac rozwojowych w ramach PPO	IOB	Dotacje
	Działalność rozwojowa klastrów (w tym branżowych)	IOB, w tym klastry branżowe	Dotacje
	Sieciowanie współpracy w ekosystemie innowacji		Dotacje

Źródło: opracowanie własne na podstawie Podręcznika i cytowanej literatury.

Tabela 4. Wstępne propozycje form wsparcia dla przedsięwzięć w obszarze usług publicznych

Niedoskonałość rynku	Rodzaje przedsięwzięć (przy uwzględnieniu dotychczasowych skutków pandemii choroby COVID-19)	Grupy beneficjentów/odbiorców IF narażonych na występowanie skutków niedoskonałości rynku	Wstępne propozycje form wsparcia
Efekty zewnętrzne	Wsparcie osób zakładających działalność gospodarczą	Urzędy pracy	Dotacje
Dobra publiczne niekonkurencyjne konsumpcji w	Edukacja - wszystkie obszary	Jst, Szkoły	Dotacje
	Podnoszenie kompetencji tzw. ubogich pracujących	Instytucje związane z pomocą społeczną: ROPS, MOPS-y, GOPS-y, NGO, PES, Urzędy pracy	Dotacje
	Aktywizacja zawodowa biernych zawodowo		Dotacje
	Aktywizacja zawodowa długotrwale bezrobotnych		Dotacje
	Usługi asystenckie dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, rodzin z problemami itp.		Dotacje
	Dzienna lub całodobowa opieka nad osobami starszymi	W/w instytucje zw. z pomocą społeczną	Dotacje
	Dzienna opieka nad dziećmi do lat 3 Dzienna opieka przedszkolna	Przedszkola, żłobki	Dotacje
	Całodobowa opieka nad osobami długotrwale chorymi, niepełnosprawnymi	W/w instytucje zw. z pomocą społeczną	Dotacje
	Programy profilaktyki zdrowia, w tym psychicznego	Podmioty ochrony zdrowia	Dotacje
	Inwestycje w infrastrukturę opieki zdrowotnej	W/w instytucje zw. z pomocą społeczną	Dotacje, IF

Niedoskonałość rynku	Rodzaje przedsięwzięć (przy uwzględnieniu dotychczasowych skutków pandemii choroby COVID-19)	Grupy beneficjentów/odbiorców IF narażonych na występowanie skutków niedoskonałości rynku	Wstępne propozycje form wsparcia
	Edukacja zdrowotna	Podmioty ochrony zdrowia	Dotacje
	Tworzenie podmiotów ekonomii społecznej	Instytucje związane z pomocą społeczną, PES, NGO	Dotacje, IF
	Innowacje społeczne tworzone przez NGO i PES		Dotacje, IF
	Tworzenie mieszkań wspomaganych	PES	Dotacje
	Kultura, turystyka, sport -wszystkie obszary	Instytucje kultury, instytucje świadczące usługi w tym zakresie	Dotacje

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 5. Zidentyfikowane niedoskonałości rynku w obszarze transportu

Niedoskonałość rynku	Rodzaje przedsięwzięć (przy uwzględnieniu dotychczasowych skutków pandemii choroby COVID-19)	Grupy beneficjentów/odbiorców IF	Propozycje form wsparcia
Efekty zewnętrzne	Cyfryzacja transportu publicznego	Przedsiębiorstwa transportu publicznego	Dotacje, IF
	Inwestycje w niskoemisyjny transport		Dotacje, IF
Dobra publiczne niekonkurencyjne w konsumpcji	Poprawa jakości liniowej i punktowej infrastruktury transportu	Jst	Dotacje, IF
	Reorganizacja transportu autobusowego, w tymi gminnej komunikacji publicznej (m.in. modernizacja taboru)	Jst, Przedsiębiorstwa transportu publicznego	Dotacje, IF
	Promocja alternatywnych form transportu, transportu niskoemisyjnego, współdzielonego	Jst	Dotacje
	Utrzymanie drożności rzek		Dotacje
	Promowanie multimodalnej mobilności miejskiej		Dotacje

Źródło: opracowanie własne na podstawie Podręcznika i cytowanej literatury.

Tabela 6. Zidentyfikowane niedoskonałości rynku w obszarze energetyki

Niedoskonałość rynku	Rodzaje przedsięwzięć (przy uwzględnieniu dotychczasowych skutków pandemii choroby COVID-19)	Grupy beneficjentów/odbiorców IF	Propozycje form wsparcia
Efekty zewnętrzne Dobra publiczne niekonkurencyjne w konsumpcji ⁷	Produkcja energii przez przedsiębiorstwa i osoby prywatne (instalacje prosumenckie)	Wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe	Dotacje, IF
	Termomodernizacja przedsiębiorstw	Podmioty, jst i osoby prywatne inwestujące w OZE, fotowoltaikę	IF
	Termomodernizacja budynków publicznych		Dotacje
	Termomodernizacja budynków należących do wspólnot lub spółdzielni mieszkaniowych	Podmioty i osoby prywatne inwestujące w termomodernizację (w tym	Dotacje, IF

⁷ P. Leszek, *Koncepcja zawodności rynku: teoria a rzeczywistość...*, op. cit.

Niedoskonałość rynku	Rodzaje przedsięwzięć (przy uwzględnieniu dotychczasowych skutków pandemii choroby COVID-19)	Grupy beneficjentów/ odbiorców IF	Proponowane formy wsparcia
	Montaż OZE (instalacje zawodowe i indywidualne)	Jst, wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe)	IF, Dotacje
	Inwestycje w energooszczędne oświetlenie uliczne	Jst	Dotacje

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 7. Zidentyfikowane niedoskonałości rynku w obszarze ochrony środowiska

Niedoskonałość rynku	Rodzaje przedsięwzięć (przy uwzględnieniu dotychczasowych skutków pandemii choroby COVID-19)	Grupa beneficjentów/ Odbiorców IF	Proponowane formy wsparcia
Dobra publiczne niekonkurencyjne w konsumpcji	Minimalizacja poziomu antropogenicznej presji na środowisko	Jst	Dotacje, IF
	Podjęcie działań edukacyjnych i naprawczych	Jst	Dotacje
	Eliminacja tzw. niskiej emisji w sektorze bytowo-komunalnym i transportowym	Jst, przedsiębiorstwa transportu publ.	Dotacje, IF
Efekty zewnętrzne	Wspieranie sztucznej retencji, w tym małej retencji	Jst, przedsiębiorstwa	Dotacje, IF
Dobra publiczne niekonkurencyjne w konsumpcji	Zrównoważona gospodarka odpadami	Jst	Dotacje, IF
	Gospodarka wodno-ściekowa		Dotacje
	Dostęp do wody i racjonalne nią gospodarowanie		Dotacje, IF
	Poprawa jakości i wydolności infrastruktury technicznej		Dotacje, IF
	Niskoemisyjny transport na obszarach miejskich i podmiejskich	Jst, Przedsiębiorstwa transportu publ.	Dotacje, IF

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 8. Zidentyfikowane niedoskonałości rynku w obszarze rewitalizacji w gminach (wyłącznie jst jako grupa beneficjentów/odbiorców ostatecznych IF)

Niedoskonałość rynku	Cele	Proponowane formy wsparcia
Dobra publiczne niekonkurencyjne w konsumpcji ⁸	Odzyskiwanie potencjału oraz odbudowa obszarów zagrożonych marginalizacją, w tym rewitalizacja	Dotacje, IF
	Wzmacnianie potencjałów oraz niwelowanie barier rozwojowych poszczególnych podregionów	
	Tworzenie warunków do rozprzestrzeniania się czynników rozwojowych	
	Wzmocnienie lokalnych ośrodków wzrostu, ośrodka regionalnego i subregionalnych	

Źródło: opracowanie własne.

⁸ W. Jarczewski and A. Kułaczowska, *Rewitalizacja. Raport o stanie polskich miast*, Warszawa, Kraków 2019; B. Bal-Domańska et al., *Dane statystyczne z zakresu rewitalizacji na poziomie gmin*, Warszawa 2020.

2. Szczegółowy opis wyników w zakresie potrzeb inwestycyjnych potencjalnych beneficjentów i odbiorców ostatecznych IF

2.1. Jednostki samorządu terytorialnego

Przeprowadzono badanie z potencjalnymi interesariuszami WRPO 2021+ – z przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego, przedsiębiorców, wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych. Badanie zostało uzupełnione przez ankietę przeprowadzaną wśród wnioskodawców nieskutecznych. Na podstawie badań możliwe było wskazanie, w jaki sposób kształtują się potrzeby potencjalnych wnioskodawców w czasie pandemii. To z kolei stanowiło dobrą aktualizację wyników analizy *desk research*.

Respondenci często opisywali występujące potrzeby kwalifikując je do niewłaściwej kategorii (np. w zakresie przedsiębiorczości wpisywano budowę żłobka, termomodernizację ratusza albo budowę dróg). Tak naprawdę nieliczni respondenci wskazali ogólnie na niski poziom przedsiębiorczości i konieczność jego wsparcia, ale proponujemy, mając na uwadze liczne błędne wskazania w tym zakresie, kontakt z jst w celu doprecyzowania, jakie działania i priorytety są związane z rozwojem przedsiębiorczości. W zakresie innowacyjności respondenci często zaznaczali "trudno powiedzieć", nie byli więc w stanie konkretnie wskazać tych działań. Na podstawie *desk research* możemy wskazać, że głównym docelowym działaniem może być wdrożenie usług e-administracji. Często wpisywali inwestycje infrastrukturalne, modernizację urzędów, kształcenie zawodowe, modernizację szkół, małą retencję. Bardzo nieliczne wskazania dotyczyły zapewnienia szerokopasmowego internetu, wspomagania projektów VR. Rekomendacje dotyczące poszerzenia wiedzy gmin na temat innowacji jest podobne jak w przypadku przedsiębiorczości.

W zakresie edukacji wskazywano głównie na konieczność rozbudowy infrastruktury, modernizacji placówek, wyposażenie pracowni (w tym w nowoczesny sprzęt do realizacji programów kształcenia i nauki praktyki zawodu), dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych, budowę bibliotek i sal sportowych.

Nieliczne wskazania dotyczyły wsparcia nauki języków obcych, edukacji z zakresu nauk przyrodniczych i technicznych, kształcenia zawodowego, kursów dla nauczycieli (bliżej niesprecyzowanych), organizacji konkursów dla młodzieży.

W zakresie ochrony zdrowia wskazywano głównie na następujące obszary potrzeb:

- rozwój programów profilaktycznych zdrowia, w tym diagnostyki stanu zdrowia mieszkańców,
- modernizację i zakup wyposażenia dla placówek ochrony zdrowia, głównie szpitali (najczęściej wskazywany przez respondentów),
- konieczność zapewnienia opieki specjalistycznej (w obliczu braków kadrowych),
- rozwój e-usług.

W ramach pomocy społecznej deklarowane potrzeby dotyczyły głównie tworzenia lub dofinansowania żłobków i dziennych domów pobytu osób starszych. Zdecydowanie i niezaprzeczalnie najczęściej wskazywano na rozwój usług dla osób starszych, przede wszystkim domów dziennej opieki, ale też np. asystenta osoby starszej. W obszarze rynku pracy wskazywano podnoszenie kwalifikacji osób bezrobotnych czy zachęcanie do lokowania dużych zakładów pracy (np. przygotowanie terenów inwestycyjnych, które powinno być wskazywane w innej kategorii).

W ramach rozwoju oferty kulturalnej, podobnie jak w edukacji, wskazywano na konieczność budowy lub rozbudowy infrastruktury (głównie ośrodków kultury, świetlic), ale też organizację zajęć aktywizujących dla seniorów, wystaw, pikników dla mieszkańców, ochronę zabytków, imprezy kulturalne, tworzenie klubów młodzieżowych, mediatek.

Aż 62 (25,73%) respondentów wskazało potrzeby dotyczące transportu publicznego. Wśród najczęściej wskazywanych znalazły się:

- remont i budowa dróg (zdecydowanie najwięcej wskazań),
- rozwój połączeń kolejowych z aglomeracją Poznania,
- zakup taboru, w tym elektrycznych autobusów,
- budowa ścieżek rowerowych prowadzących do głównych węzłów przesiadkowych.

Zaznaczano zbyt małą istniejącą liczbę połączeń lokalnych, szczególnie pomiędzy gminami.

W obszarze rewitalizacji wskazywano głównie na konieczność modernizacji obszarów miejskich i wiejskich, terenów zielonych, kapitalnych remontów kamienic, remonty dróg, budowę kanalizacji, rewitalizacji parków, obiektów sportowych, placów zabaw. Najczęściej wskazywaną pozycją była rewitalizacja dróg.

W obszarze energetyki zdecydowanie najczęściej deklarowano potrzeby w zakresie inwestycji w OZE, w dalszej kolejności - wymianę oświetlenia (na latarnie LED), fotowoltaikę. Grupa potrzeb respondentów była najbardziej homogeniczna spośród wszystkich obszarów.

W zakresie ochrony środowiska również wskazywano na potrzeby wykorzystania OZE, zakup autobusów niskoemisyjnych i instalowanie paneli fotowoltaicznych. Pozostali respondenci wskazywali szczególnie na:

- konieczność sadzenia drzew w przestrzeni miejskiej i bardziej ogólnie - zagospodarowanie terenów zielonych,
- wymianę pokryć dachowych z eternitu,
- poprawę jakości powietrza,
- poprawę jakości wód gruntowych,
- wspieranie instalacji do retencji wody,
- poprawę gospodarowania odpadami,
- budowę i modernizację oczyszczalni ścieków,
- budowę i modernizację sieci kanalizacyjnych.

Nieliczni respondenci deklarowali potrzeby jst w zakresie bezpieczeństwa publicznego, np. w zakresie rozwoju monitoringu miejskiego, poprawy bezpieczeństwa na przejściach dla pieszych, rozwój OSP. Wśród odpowiedzi oznaczonych jako "inne" odnaleziono wyłącznie takie, które można było przyporządkować do wyżej wymienionych kategorii.

JST – COVID Wskazywane zmiany dotyczyły problemów omawianych w części 2.4. tego opracowania i dotyczyły głównie:

- większych potrzeb finansowych w zakresie wsparcia firm (w tym zapewnienia instrumentów finansowych dla MŚP),
- usprawnienia e-usługi interesantów przez urzędy,
- konieczności poprawy dostępności dobrej jakości internetu ze względu na pracę i naukę zdalną,
- doposażenia szkół w sprzęt umożliwiający naukę zdalną,
- większych potrzeb dostępu do opieki zdrowotnej w trakcie pandemii (ze względu na część kadry i innych zasobów zaangażowanych w walkę z pandemią),
- konieczności zapewnienia bazy sanitarnej,
- konieczności dostarczenia większej pomocy mieszkańcom, szczególnie osobom samotnym i seniorom,

- nasilenia problemów zdrowia psychicznego,
- wzrostu bezrobocia,
- zapewnienia skutecznego zarządzania odpadami medycznymi.

Wskazano, że ze względu na pandemię, na znaczeniu straciły innowacyjność, rozwój kultury, transport publiczny.

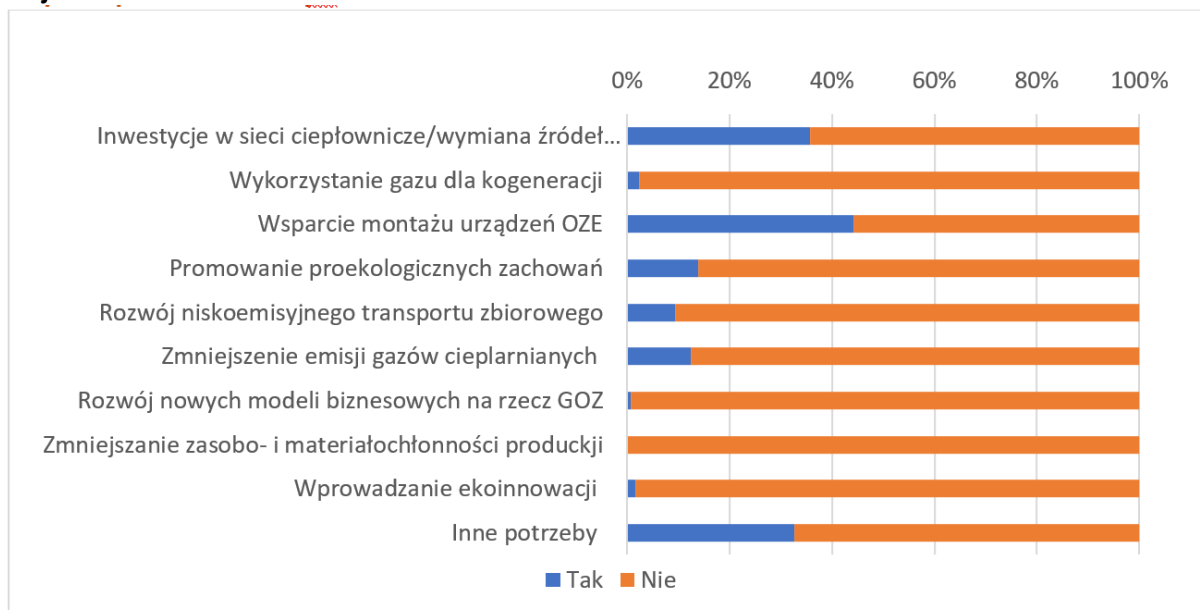
Przedsiębiorczość i innowacyjność

Na pytania dotyczące potrzeb i możliwości finansowania odpowiadało 56 przedstawicieli jst, czyli 23,24% badanych. Należy wspomnieć, że tylko nieliczni wskazali konkretne wymienione w kwestionariuszu obszary, z kolei zanotowano aż 22 odpowiedzi "inne" oraz 21 "nie identyfikujemy potrzeb w tej dziedzinie". Podsumowując zebrane wyniki, mniej niż 3% respondentów wskazało konkretny obszar potrzeb: 7 osób oznaczyło "dofinansowanie założenia działalności gospodarczej", 5 osób - wsparcie utworzenia nowych miejsc pracy, 4 osoby - szkolenie zawodowe, 4 - zwiększanie podaży e-usług. Wspomniane "inne" potrzeby dotyczyły głównie obszarów infrastrukturalnych, rewitalizacyjnych i ochrony środowiska, uwzględniono je w dalszych interpretacjach wyników.

Ochrona środowiska

W tym obszarze 112 respondentów (46,47%) nie brało udziału w ankiecie ze względu na wcześniejsze wskazanie braku potrzeb w tym zakresie. Kolejne 12 osób w dalszej części ankiety zadeklarowało brak tego typu potrzeb. Pozostało więc 129 respondentów udzielających odpowiedzi (53,53%, por. Rysunek 6).

Rysunek 1. Obszary potrzeb inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska wskazywane przez przedstawicieli jst

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI.

46 osób (19,09%) wskazało na potrzeby w zakresie inwestycji w ciepłownictwo, w tym wymianę źródeł ciepła. Więcej, bo ponad 40% respondentów wskazało wsparcie montażu urządzeń OZE, co koresponduje z wcześniejszymi cząstkowymi wynikami. Jedna trzecia respondentów wskazała na inne potrzeby, wśród których dominowały:

- zagospodarowanie wód opadowych,

- inwestycje w kanalizację,
- termomodernizacja budynków,
- budowa ścieżek rowerowych

W obszarze inwestycji w ciepłownictwo najczęściej respondentów deklarowało potrzeby w zakresie wsparcia wymiany źródeł ciepła (ponad połowa wskazań dotyczyła wymiany pieców), modernizację sieci ciepłowniczej. W ramach montażu urządzeń OZE najczęściej wskazywano potrzeby z obszaru fotowoltaiki (dwie trzecie wskazań), udzielanie wysokich dotacji dla jst i mieszkańców w zakresie zakładania urządzeń OZE. Wśród 18 (7,47%) odpowiedzi na temat promowania ekologicznych rozwiązań dominowały potrzeby w zakresie edukacji ekologicznej (m.in. warsztatów) dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców. W obszarze rozwoju niskoemisyjnego transportu głównie wskazywano na potrzeby zakupu taboru (najlepiej dotacje), budowy ścieżek rowerowych w celu zintegrowania z transportem publicznym. Zmniejszenie emisji gazów powinno skupiać się na montażu OZE i wymianie pieców, a także termomodernizacji budynków publicznych. Wśród innych wymienianych znalazły się: tworzenie i rozwój terenów zielonych, budowa sieci kanalizacji.

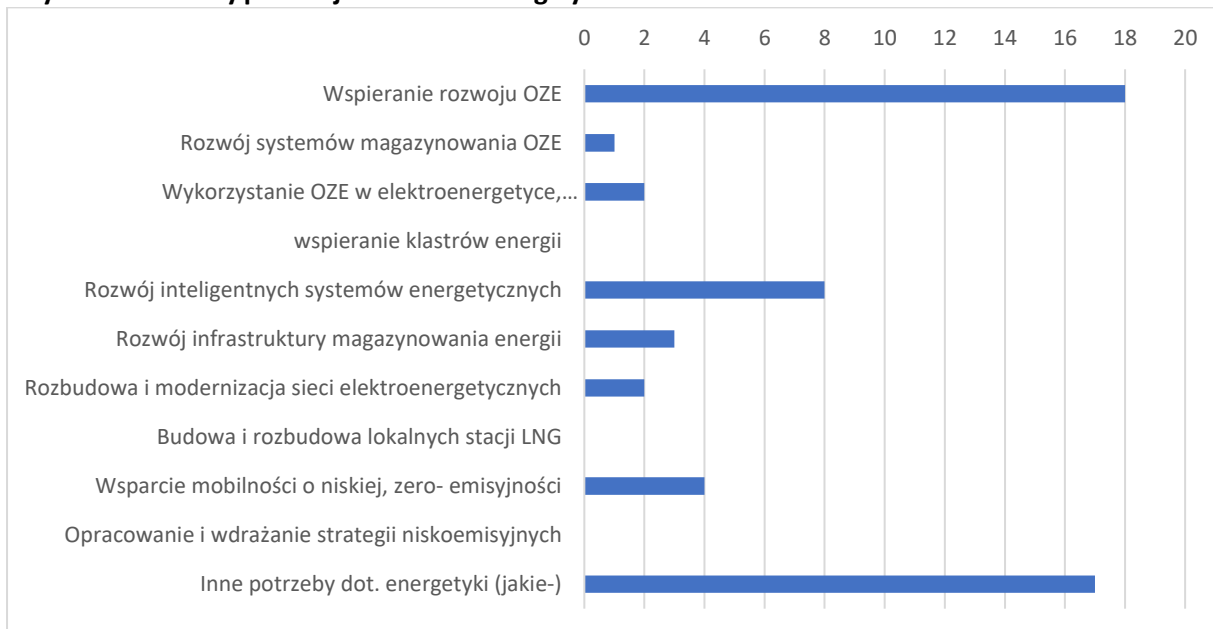
Energetyka

72,61% badanych nie identyfikowało potrzeb jst w zakresie energetyki. Pozostałych 66 wskazało przynajmniej jedną potrzebę, w tym najczęściej - wspieranie rozwoju OZE oraz „inne” potrzeby (Por. Rysunek 7). Wśród tych innych znalazły się wymiana oświetlenia, dofinansowanie do fotowoltaiki (mimo, że przez niektórych wskazywane w kategorii "rozwój inteligentnych systemów energetycznych").

Administracja

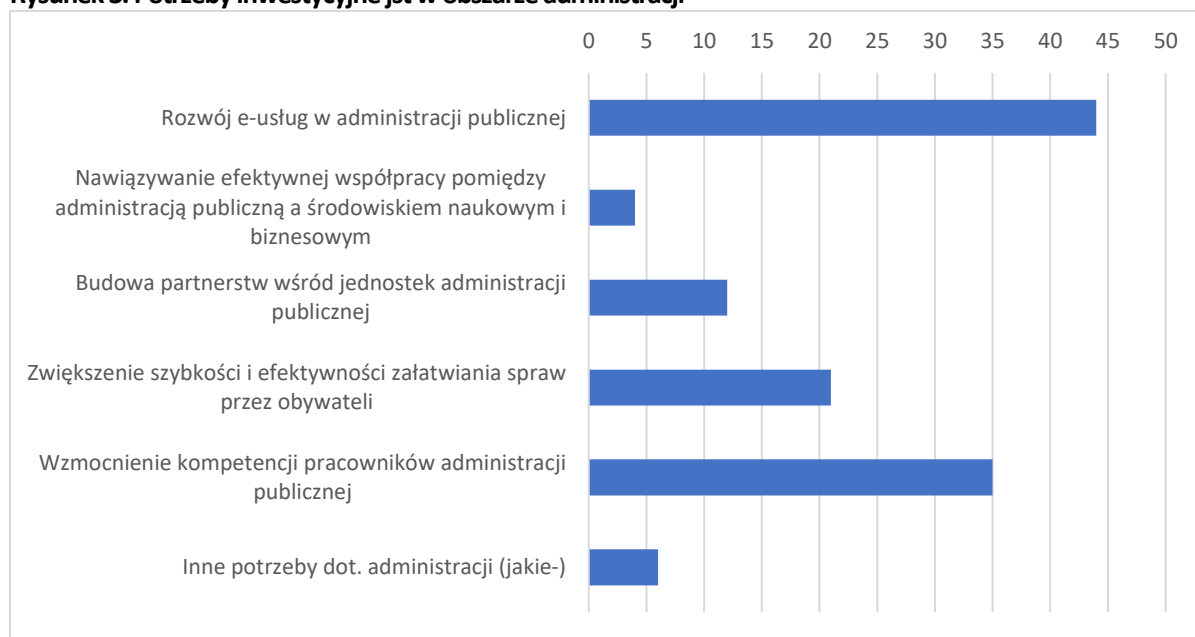
W ramach partnerstwa jst wskazywano głównie chęć nawiązania i prowadzenia współpracy z innymi jednostkami w celu realizacji np. przedsięwzięć inwestycyjnych (por. Rysunek 8).

Rysunek 2. Obszary potrzeb jst w zakresie energetyki

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI.

Rysunek 3. Potrzeby inwestycyjne jest w obszarze administracji

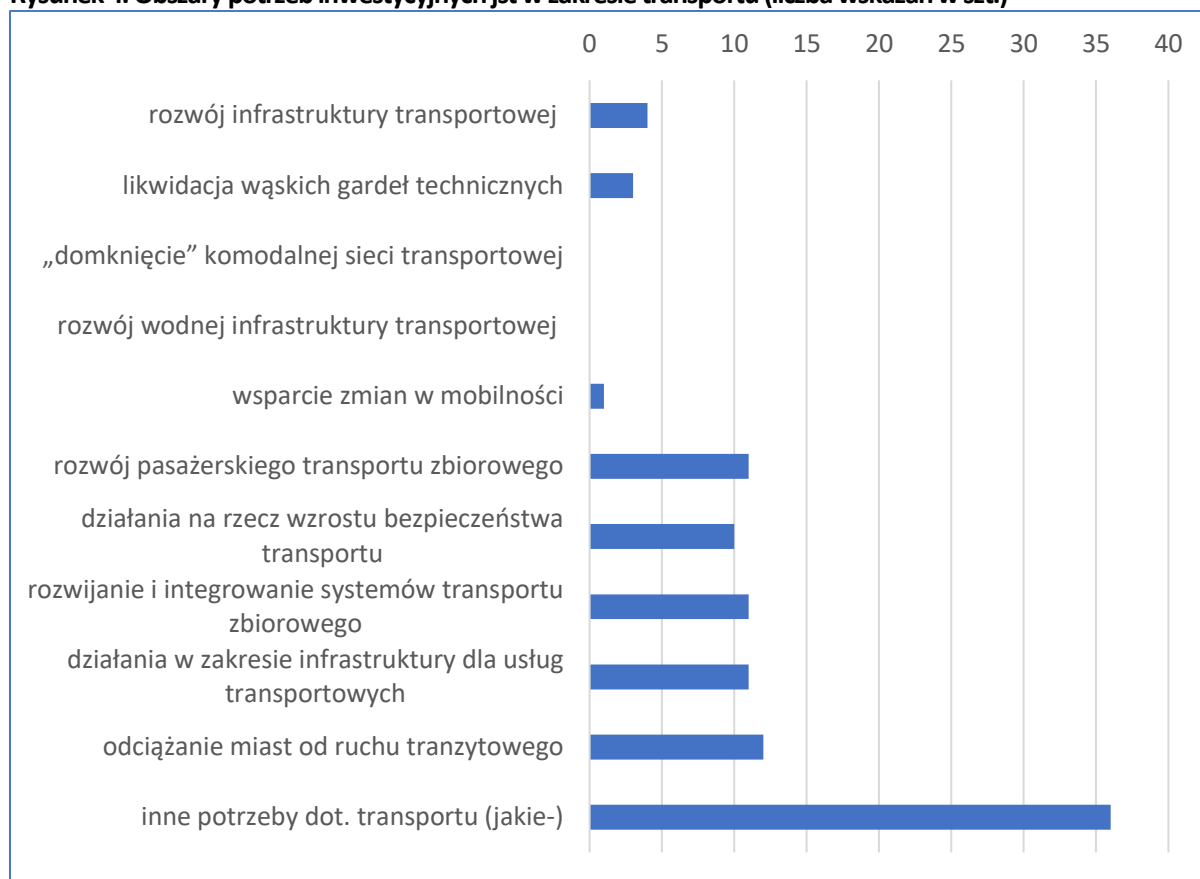

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI.

Transport

Obszar transportu był jednym z tych, w których jest wskazywały najczęściej potrzeb inwestycyjnych (ponad 37% respondentów). Najczęściej potrzeby te dotyczyły rozwoju infrastruktury drogowej (niewłaściwie interpretowano pierwszą możliwość odpowiedzi na pytanie). Następnie w miarę równe zainteresowanie inwestycjami jest dotyczyło tych z zakresu transportu zbiorowego i publicznego (w tym ich integracji), wzrostu bezpieczeństwa oraz odciążania miast z ruchu drogowego. Wśród tych inwestycji często wspominano te, które były deklarowane w obszarze ochrony środowiska, jak np. budowa ścieżek dla pieszych i rowerzystów, zakup niskoemisyjnego taboru itp. W pozostałych obszarach dominowała budowa (i remont) dróg, zatem tę potrzebę należy uznać za najważniejszą.

Rysunek 4. Obszary potrzeb inwestycyjnych jst w zakresie transportu (liczba wskazań w szt.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI.

Oświata

Z przeprowadzonej ankiety wynika, że najczęstszą potrzebą inwestycyjną w obszarze oświaty jest pomoc w rozwoju kompetencji kluczowych na rynku pracy, rozwój nowych technologii w nauczaniu oraz rozwój kompetencji nauczycieli, by te technologie wykorzystywać w nauczaniu (por. Tabela 9). Wśród innych wymienionych pojawiły się głównie modernizacja placówek (oraz termomodernizacja).

Tabela 9. Potrzeby artykułowane przez jst w zakresie oświaty

Obszar	% Tak	% Nie	% Nie dotyczy
Tworzenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3	3,73%	32,78%	63,49%
Tworzenie miejsc przedszkolnych	3,73%	33,61%	62,66%
Tworzenie i dostosowanie miejsc przedszkolnych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami	2,49%	34,85%	62,66%
Podnoszenie jakości miejsc wychowania przedszkolnego	4,56%	32,78%	62,66%
Rozwój kompetencji kluczowych na rynku pracy	5,81%	31,54%	62,66%
Doradztwo zawodowe dla uczniów	1,66%	35,68%	62,66%
Realizacja programów stypendialnych dla uczniów szczególnie uzdolnionych	0,41%	36,93%	62,66%
Realizacja programów stypendialnych mających na celu wyrównywanie szans	1,66%	35,68%	62,66%
Współpraca szkolnictwa branżowego z pracodawcami	2,07%	35,27%	62,66%

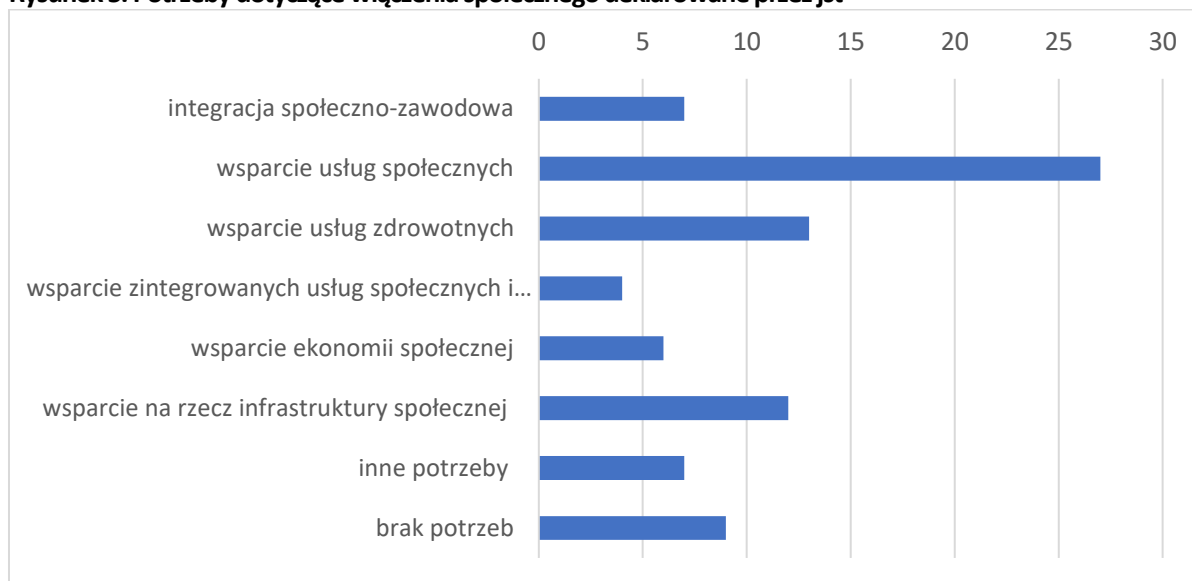
Obszar	% Tak	% Nie	% Nie dotyczy
Rozwój nowoczesnych technologii w nauczaniu	4,98%	32,37%	62,66%
Podniesienie jakości i dostępu do kształcenia na wszystkich etapach edukacji	3,32%	34,02%	62,66%
Rozwój kompetencji osób przedwcześnie kończących edukację	0,00%	37,34%	62,66%
Wzmocnienie kompetencji nauczycieli w zakresie pracy z osobami szczególnych potrzebach edukacyjnych	2,07%	35,27%	62,66%
Wzmocnienie kompetencji nauczycieli w zakresie wykorzystania nowoczesnych technologii w nauczaniu	5,81%	31,54%	62,66%
Inne potrzeby dot. oświaty	7,47%	29,88%	62,66%
Nie identyfikujemy potrzeb w tej dziedzinie	11,20%	26,14%	62,66%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI.

Włączenie społeczne

Tylko 22,82% badanych jst wskazało na potrzeby w zakresie wsparcia w obszarze włączenia społecznego. Wśród najistotniejszych potrzeb jst znalazły się: wsparcie usług społecznych (np. asystenckich, opiekuńczych), wsparcie usług zdrowotnych oraz na rzecz infrastruktury społecznej (np. mieszkania wspomagane, por. Rysunek 10). Jest to związane z występującymi w województwie potrzebami w zakresie wsparcia osób starszych, co było także artykułowane w innych miejscach kwestionariusza ankiety dla jst.

Rysunek 5. Potrzeby dotyczące włączenia społecznego deklarowane przez jst

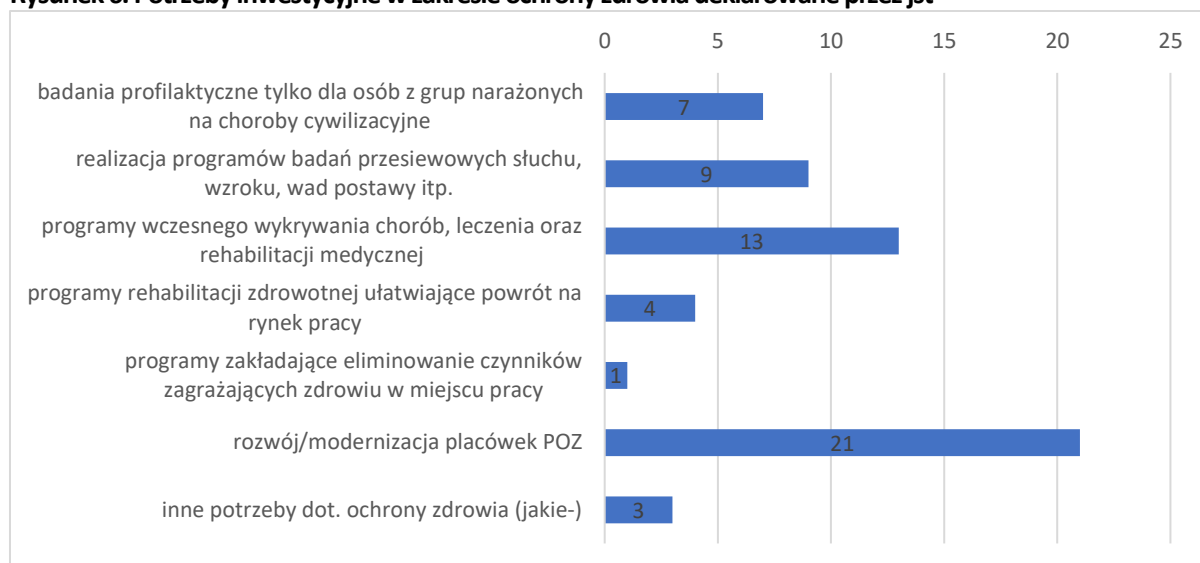

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI.

Ochrona zdrowia

205 respondentów (85,06%) nie wskazało żadnych potrzeb w zakresie ochrony zdrowia. Wśród innych potrzeb deklarowano głównie budowę placówek ochrony zdrowia (por. rysunek 11).

Rysunek 6. Potrzeby inwestycyjne w zakresie ochrony zdrowia deklarowane przez jst

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI.

2.2. MŚP

W obszarze edukacji, także wskazywanego często przez badanych, dominują kursy, szkolenia (kwalifikacyjne, językowe, zakończone certyfikatami), przyjmowanie większej liczby praktykantów i uczniów, ogólnie - podnoszenie kwalifikacji pracowników i kształtowanie ich kompetencji. W zakresie ochrony zdrowia największe potrzeby istnieją w zakresie zakupu sprzętu, wprowadzenia usług rehabilitacji w większym zakresie niż dotychczas, dostępu do e-usług. W ramach pomocy społecznej (nieliczne wskazania) deklarowano konieczność niesienia pomocy osobom starszym, wsparcie aktywizacji zawodowej osób wykluczonych. W obszarze rynku pracy zdecydowanie najczęściej wskazywano oczekiwania w zakresie dofinansowania miejsc pracy, pomoc w pozyskiwaniu wykwalifikowanej kadry, stworzenie miejsc pracy lub ich utrzymanie. W zakresie kultury nie można było wskazać konkretnych potrzeb, wskazania były nieliczne. W obszarze transportu (nieliczne wskazania) potrzeby dotyczą głównie zakupu taboru. Rewitalizacyjne potrzeby potencjalnych beneficjentów WRPO 2021+ dotyczą modernizacji sprzętu lub budynków/lokali. W zakresie energetyki zapotrzebowanie MŚP dotyczy głównie wymiany źródeł ciepła (np. na pompy ciepła) i inwestycje w fotowoltaikę. Bardzo podobne potrzeby występują w zakresie ochrony środowiska. Potrzeby dotyczące bezpieczeństwa publicznego dotyczą zakupu wozu strażackiego (pojedyncze wskazania). Odpowiedzi zaznaczone jako "inne" dotyczyły głównie potrzeb, które powinny być zaznaczone w innych kategoriach, jak przedsiębiorczość i rewitalizacja.

Przedsiębiorczość i innowacyjność

Z oczywistych względów wśród wszystkich możliwych do oznaczenia obszarów przedstawiciele MŚP jako obszar, w którym identyfikują swoje największe potrzeby, była przedsiębiorczość i innowacyjność.

Wśród innych potrzeb najczęściej wymieniano budowę infrastruktury, zakup oprogramowania, maszyn, nowych technologii, rozbudowę floty, więc te inwestycje, które należało zaliczyć do powyższych kategorii. Odpowiedzi na pytanie w innych kategoriach (zdecydowanie mniej licznych niż wyżej wymienione) skupiały się wokół zatrudniania nowych osób (konkretniej potrzeb dofinansowania tego zatrudnienia), rozwoju biznesu,

Pozostałe obszary

Potrzeby w zakresie środowiska naturalnego zadeklarowało jedynie 47 respondentów (2,05%). Jedyną grupą, w której pojawiło się powyżej 20% twierdzących odpowiedzi (łącznie 10 podmiotów wśród wszystkich badanych) to grupa wskazująca potrzeby w zakresie wsparcia montażu urządzeń odnawialnych źródeł energii. Kolejno, po 8 odpowiedzi twierdzących wskazano: promowanie proekologicznych zachowań oraz wprowadzanie ekoinnowacji produktowych, procesowych, organizacyjnych.

W zakresie infrastruktury cyfrowej i telekomunikacyjnej 2300 spośród 2387 respondentów wskazało, że nie identyfikują potrzeb w tej dziedzinie (96% respondentów). Wśród respondentów, którzy wskazali potrzeby, najczęściej wskazywane było wsparcie w zakresie dostępu do usług ultra-szybkiego internetu szerokopasmowego - 53 respondentów, finansowanie sieci światłowodowej szkieletowej stanowiącej architekturę sieci 5G - 15% respondentów wewnątrz grupy.

W obszarze energetyki zdecydowana większość respondentów nie wykazuje potrzeb, z wyjątkiem rozwoju inteligentnych systemów energetycznych - potrzeby w tym zakresie wskazało 15 respondentów, czyli 30% wśród 50 ankietowanych w tym obszarze. 20 respondentów wskazało inne potrzeby w tym zakresie, ale głównie dotyczyło to fotowoltaiki, czyli de facto także energetyki.

Potrzeby w zakresie administracji wskazał 1% badanych (24 osoby), z czego połowa w zakresie e-usług. Potrzeby w zakresie transportu zadeklarowało jedynie 17 respondentów, w tym najwięcej, bo 5 osób wskazało na rozwój infrastruktury transportowej, w pozostałych odpowiedziach dominował zakup taboru. Wśród 19 respondentów identyfikujących potrzeby w zakresie oświaty najczęściej wskazywaną potrzebą było wzmocnienie kompetencji nauczycieli w zakresie wykorzystania nowoczesnych technologii w nauczaniu - 4 respondentów. W obszarze włączenia społecznego 10 respondentów wskazało jako potrzebę wsparcia usług zdrowotnych. Niemal wszyscy z nich byłiby skłonni skorzystać z dotacji, ale na poziomie 15% wkładu własnego.

115 przedsiębiorców oceniało potrzeby w zakresie ochrony zdrowia, przy czym 63% z nich nie zidentyfikowało żadnych potrzeb w tym zakresie. Do potrzeb najczęściej identyfikowanych przez przedsiębiorców należały: programy wczesnego wykrywania chorób, leczenia oraz rehabilitacji medycznej (15% wskazań w grupie), realizacja programów przesiewowych słuchu, wzroku i wad postawy (10% wskazań w grupie) oraz rozwój i modernizacja placówek podstawowej opieki zdrowotnej (10% wskazań w grupie). 23% wskazało inne potrzeby w tym zakresie, a do najczęściej powtarzających się wskazań należały szeroko rozumiane badania profilaktyczne.

2.3. Przedstawiciele spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych

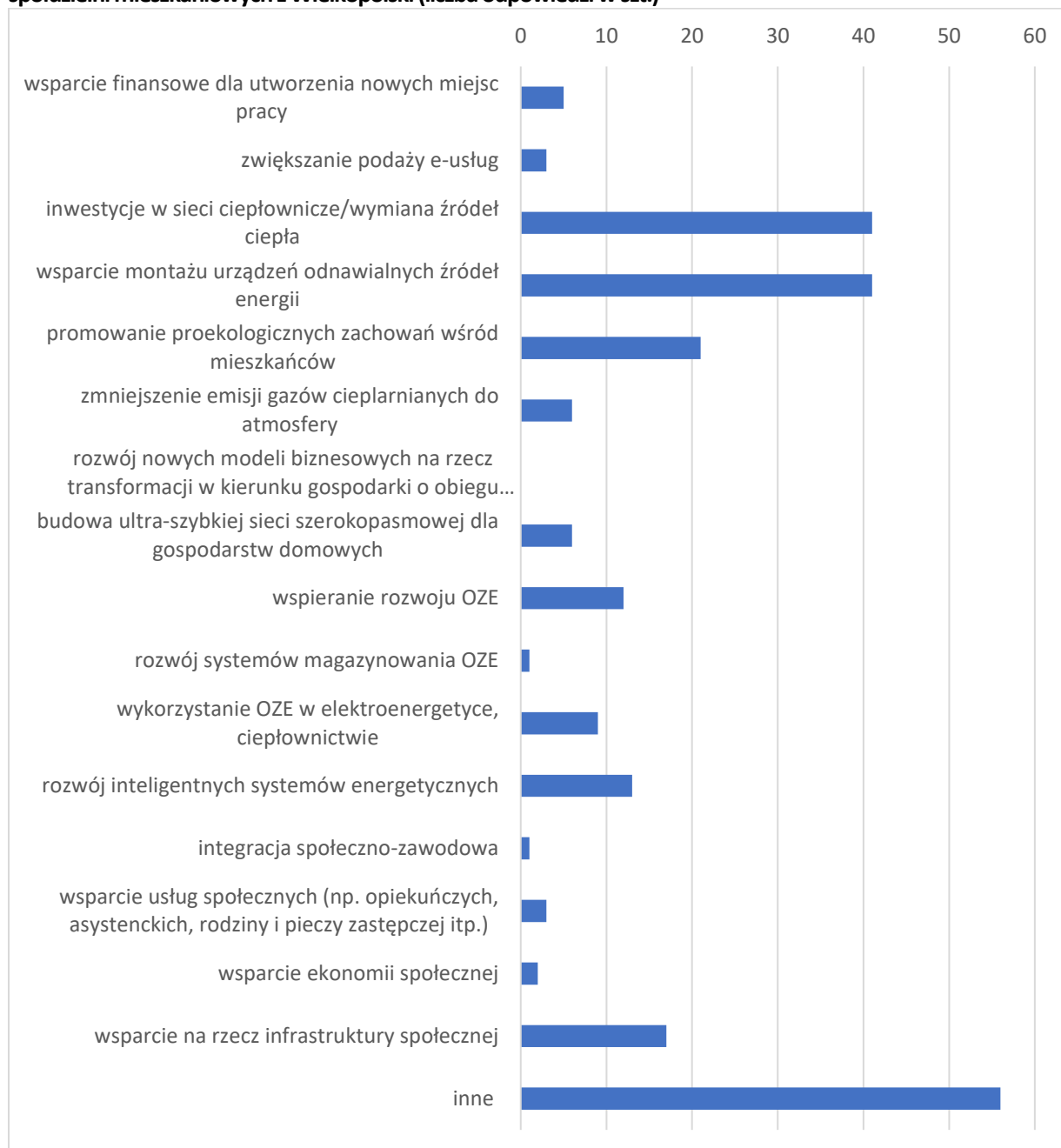
Potrzeby wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych oscylują wokół obszarów rewitalizacji (por. Rysunek 14), energetyki i ochrony środowiska, mianowicie w zakresie:

- inwestycji w sieci ciepłownicze lub wymianę źródeł ciepła,
- wsparcia montażu urządzeń OZE,
- promowania proekologicznych zachowań mieszkańców (akcje informacyjne, spotkania),
- innych obszarów.

Wśród "innych" potrzeb dominowały głównie remonty, fotowoltaika (które powinny być zaznaczona w innych kategoriach w pytaniu), ocieplanie budynków i ogólniej - termomodernizacja, wymiana oświetlenia na bardziej energooszczędne (ledowe), remont lub położenie nowej elewacji (część respondentów oznaczała także brak potrzeb nawet, gdy zazaczyli, że takie potrzeby istnieją).

Finalnie można stwierdzić, że potrzeby finansowe zostały oznaczone przez wszystkich przedstawicieli wspólnot lub spółdzielni, jednak w ramach odpowiedzi „inne” udzielono 11 odpowiedzi „brak potrzeb”. Dlatego w luce deklaracji znalazło się ok. 93% respondentów, czyli wnioskujemy taki sam odsetek w całej populacji.

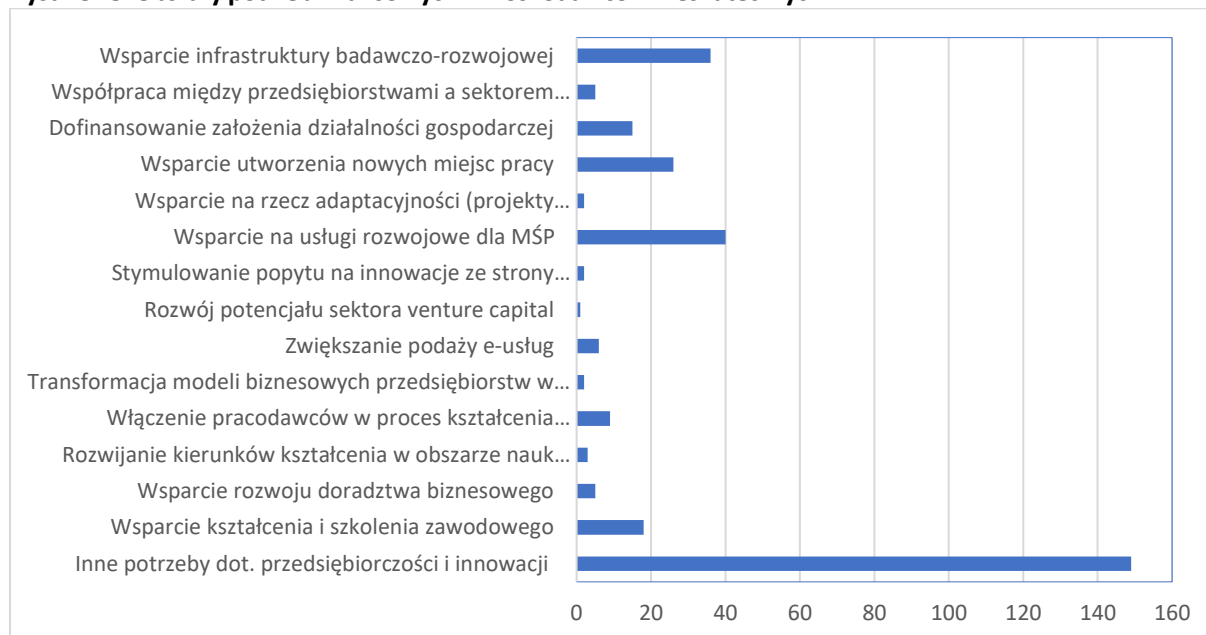
W ramach inwestycji w sieci ciepłownicze wspólnotom i spółdzielniom zależy najbardziej na wymianie źródeł ciepła na pompy ciepła, budowie kotłowni, wymianie pieców lub węzłów ciepłowniczych. W obszarze komunikacji i promocji proekologicznych rozwiązań dla mieszkańców założono nie tylko spotkania z nimi, ale również kampanie informacyjne, w tym informowanie mieszkańców o zachowaniach, które sami mogą wdrażać w swoich domach. Potrzeby w zakresie rozwoju inteligentnych systemów energetycznych obejmują głównie wymianę oświetlenia, z kolei wsparcie infrastruktury społecznej - budowę i modernizację chodników, remonty dachów, jedna spółdzielnia wskazała na budowę wind i podjazdów dla osób niepełnosprawnych. Rysunek 7. Potrzeby wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych z Wielkopolski (liczba odpowiedzi w szt.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI.

2.4. Wnioskodawcy nieskuteczni

Rysunek 8. Obszary potrzeb finansowych wnioskodawców nieskutecznych

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań CATI/CAWI.

Wnioskodawcy nieskuteczni jako obszar potrzeb najczęściej wskazywali "inne potrzeby" oraz (kilkukrotnie rzadziej) wsparcie infrastruktury B+R, dofinansowanie założenia działalności gospodarczej, wsparcie utworzenia nowych miejsc pracy, wsparcie rozwojowe dla usług MŚP oraz kształcenia zawodowego (por. Rysunek 18). Wśród tych "innych" potrzeb najczęściej wskazywano "trudno powiedzieć", a dużo rzadziej potrzeby dot. utrzymania działalności, rozwoju turystyki, opieki nad dziećmi i innymi osobami zależnymi.

W części kwestionariusza odnoszącej się do potrzeb w zakresie środowiska naturalnego partycypowało 60 respondentów, przy czym 9 spośród nich wskazało, że nie identyfikują żadnych potrzeb. Wśród najczęściej wskazywanych w tym obszarze potrzeb znalazły się: wsparcie montażu odnawialnych źródeł energii - 57% odpowiedzi w tej grupie, promowanie proekologicznych zachowań - 49% odpowiedzi w tej grupie oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych do atmosfery - 37% odpowiedzi w grupie.

W obszarze wsparcia w zakresie infrastruktury cyfrowej i telekomunikacji 90% respondentów deklaruje, że nie identyfikuje żadnych potrzeb. Spośród pozostałych 77 podmiotów, potrzeby identyfikowane są przede wszystkim w zakresie zwiększenia dostępu do usług szerokopasmowego internetu (48% podmiotów wskazujących potrzeby) oraz budowy ultra-szybkiej sieci szerokopasmowej dla wszystkich gospodarstw domowych (32% podmiotów wskazujących potrzeby).

W odniesieniu do zidentyfikowanych potrzeb w zakresie energetyki, potrzeby zadeklarowało jedynie 32 respondentów. Jedyną potrzebą identyfikowaną przez więcej niż kilku respondentów były potrzeby w zakresie wspierania rozwoju OZE (12 respondentów - 38% w tej grupie), a także wskazanie innych potrzeb - 11 respondentów, spośród których 10 doprecyzowało, że mają na myśli dofinansowanie budowy paneli fotowoltaicznych.

W obszarze projektów z zakresu administracji, wsparciem zainteresowanych jest 10% wszystkich respondentów. Trzy najczęściej wskazywane obszary, w których zidentyfikowana jest potrzeba wsparcia dotyczą: rozwoju e-usług w administracji publicznej, wzmocnienia kompetencji pracowników administracji publicznej oraz zwiększenia szybkości i efektywności załatwiania spraw przez obywateli (odpowiednio 52%, 52% oraz 43% respondentów tej grupy). Pozostałe obszary cieszą się znacznie mniejszym zainteresowaniem.

Zapotrzebowanie na wsparcie projektów z zakresu transportu deklaruje jedynie 4% wszystkich respondentów. Wśród nich jedynie obszary tematyczne, które zwracają uwagę więcej niż kilku respondentów to: odciążanie miast od ruchu tranzytowego (13 wskazań), rozwój pasażerskiego transportu zbiorowego (12 wskazań) oraz działania na rzecz wzrostu bezpieczeństwa transportu (11 wskazań).

W obszarze oświaty zainteresowanie pozyskaniem wsparcia zgłosiło 23% respondentów kwestionariusza. Najczęściej wskazywanymi w tym zakresie potrzebami było: wsparcie tworzenia miejsc przedszkolnych (51 respondentów), wsparcie tworzenia miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 (33 respondentów) oraz inne potrzeby, wśród których wyróżnić można przede wszystkim potrzeby w zakresie dofinansowania kursów i szkoleń zawodowych oraz językowych.

Potrzeby odnośnie do wsparcia projektów w zakresie włączenia społecznego deklarowało 12% respondentów przedmiotowego kwestionariusza, przy czym dwoma wyraźnie najczęściej wskazywanymi obszarami była: integracja społeczno-zawodowa (33 respondentów) oraz wsparcie usług społecznych (43 respondentów). Potrzeby z zakresu obszaru ochrony zdrowia wskazywało 7% respondentów, przy czym większą ilość wskazań otrzymały jedynie obszary programów wczesnego wykrywania chorób (22 respondentów) oraz rozwój/modernizacji placówek podstawowej opieki zdrowotnej (20 respondentów).

2.5. Przedstawiciele instytucji systemu realizacji WRPO 2014+

W niniejszym podrozdziale zaprezentowano wyniki wywiadów (por. Tabela 10) realizowanych z przedstawicielami instytucji zaangażowanych w realizację WRPO 2014+. Z uwagi na dużą przydatność informacji pozyskanych w trakcie pilotażu badań, uwzględniono również ich wyniki w poniższym zestawieniu.

Tabela 10. Propozycje obszarów interwencji publicznej, w tym WRPO 2021+ - wyniki wywiadów TDI i FDI z przedstawicielami instytucji realizujących WRPO 2014+

Instytucja	Propozycje na przyszłość (wsparcie w ramach WRPO 2021+)
MFiPR	Doradztwo dokonywane przez pośredników, nie proponowanie wyłącznie własnych instrumentów Ukierunkowanie interwencji na inwestycje Rozwój wsparcia technicznego Oferta profilowana na branże
UMWW (DEFS)	Wsparcie doposażenia szkół Wsparcie opieki społecznej, w tym wyrównywanie szans rozwojowych dzieci, tworzenie mieszkań wspomaganych Wsparcie opieki zdrowotnej

Instytucja	Propozycje na przyszłość (wsparcie w ramach WRPO 2021+)
	<p>Dwukomponentowe wsparcie dla placówek opieki nad dziećmi – infrastruktura i elementy miękkie</p> <p>Elastyczna reakcja na zmiany na rynku pracy (szkolenia)</p> <p>Kontynuacja współpracy PES i jst</p>
UMWW (DPR)	<p>Bardziej elastyczna pomoc zwrotna i większy katalog produktów finansowych dla beneficjentów</p> <p>Wsparcie rozwoju transportu oraz dla rewitalizacji</p> <p>Dużo środków w okresie 2021-2027 powinno być przeznaczonych na współpracę nauki z biznesem</p> <p>Interwencja w zakresie retencji</p>
UMWW (DWP)	<p>Wsparcie oświaty, kultury</p> <p>Elastyczne projektowanie WRPO2021+, aby można było go przeprojektować w trakcie (w jakiejś części)</p> <p>Zapewnienie źródła wkładu krajowego dla pośredników, np. z poziomu budżetu krajowego</p> <p>Wyraźna demarkacja między wsparciem krajowym i regionalnym</p> <p>Utrzymanie demarkacji dotyczących RLM-ów na poziomie, który był do tej pory</p> <p>Potrzebna akredytacja IOB i jednostek badawczo-rozwojowych (JBR), na przykład przez SOIPP</p>
UMWW (DZ)	<p>Intensywne wsparcie ochrony zdrowia</p> <p>Konieczne zainwestowanie w obszary, które zostały uwidocznione, lub ich problemy pogłębione w trakcie pandemii: zdrowie psychiczne, zwłaszcza dzieci i młodzieży, medycyny naprawczej, onkologii</p> <p>Zalecana realizacja wsparcia dla ratownictwa medycznego (luka 80 mln zł, ambulanse, szkolenia), w innych obszarach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opieka onkologiczna (230 mln zł) - modernizacja szpitali w Poznaniu (70 mln zł) i Kaliszu (100 mln zł), innych szpitali - program zwiększenia dostępności kadry medycznej, programy mieszkaniowe i stypendialne dla studentów zawodów medycznych (50 mln zł), - poprawa opieki długoterminowej w ramach DPS, zakładów opiekuńczo-leczniczych, hospicjów (np. zwiększenie bazy łóżek; 60 mln zł), - programy dot. asystentów ozdrowienia i w każdym powiecie powinien powstać oddział psychiatryczny - programy dla wsparcia psychologicznego i psychiatrycznego dla kadry medycznej
BGK	<p>Kontynuacja Jessica – przeznaczona na termomodernizację, remonty i rewitalizację</p> <p>Kompatybilność instrumentów</p> <p>Umorzenie części kapitału pożyczki po spełnieniu określonych warunków (np. kryterium społeczne)</p>

Instytucja	Propozycje na przyszłość (wsparcie w ramach WRPO 2021+)
	<p>Wsparcie prospołecznych projektów miast, poszerzenie kryterium 20% obszaru miasta na rewitalizację</p> <p>Wsparcie dla efektywności energetycznej, również budynków użyteczności publicznej</p> <p>Wsparcie obszarów: kultura, transport, ochrona zdrowia</p>
EBI ⁹	<p>Konieczne inwestowanie w OZE i farmy fotowoltaiczne</p> <p>Inwestycje w budynki publiczne</p> <p>Inwestycje w energetykę</p>
WUP	<p>Wprowadzenie wyraźnej linii demarkacyjnej między wsparciem grup aktywizowanych i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym (objętych działaniami ROPS)</p> <p>Wsparcie -odpowiedź na wyzwania demograficzne w regionie (np. starzejące się społeczeństwo)</p> <p>Wsparcie współpracy szkół zawodowych i uczelni z rynkiem pracy</p>
ROPS	<p>Intensyfikacja wsparcia w zakresie usług społecznych, wieloetapowej aktywizacji</p> <p>Objęcie interwencją szczególnie: rodzin adopcyjnych i pieczy zastępczej, osób starszych i ich opiekunów, podobnie w przypadku osób niepełnosprawnych, osób z zaburzeniami psychicznymi (szczególnie ważne w trakcie i po pandemii), osób w kryzysie (np. po wyjściu z zakładu karnego), pracowników socjalnych oraz wielu instytucji publicznych i niepublicznych realizujących wsparcie</p> <p>Potrzebne usługi środowiskowe – np. zapewnienie mieszkania</p> <p>W pandemii szczególnie pomoc dla dzieci (pon. 16 r.ż.), osób tracących pracę , z rodzin przemocowych, osób zadłużonych, samotnych</p> <p>Łączenie inwestycji „miękkich” i „twardych”</p> <p>Intensywne inwestycje w rodziny, także w migrantów</p> <p>Szczególne wsparcie - do podregionu konińskiego (z uwagi na wygaszanie największego sektora)</p>
WFR	<p>Możliwie najszerszy katalog instrumentów dla przedsiębiorstw, można z niego wybierać, czego akurat potrzeba, rynek to dyktuje (m.in. reporeczenia)</p> <p>Kontynuacja Jessica2 z uwagi na duże zainteresowanie, podobnie z Jeremie2</p> <p>Skupienie interwencji na energetyce</p> <p>Priorytet - inwestowanie w zieloną energię (formy zwrotne, dla niektórych przedsięwzięć – bezzwrotne)</p> <p>Wsparcie przedsiębiorstw nastawionych na eksport</p>
FRiP WW	<p>Zwiększenie możliwości udzielania poręczeń</p> <p>Wsparcie w obszarach: rewitalizacja, projekty wysoce innowacyjne, inwestycje infrastrukturalne, efektywność energetyczna</p> <p>Otwarty katalog instrumentów, które mogą być podstawą poręczenia</p>

⁹ Przedstawiciele EBI akcentowali (w związku z realizacją projektów JESSICA) głównie skupienie się ich wniosków na projektach związanych z rewitalizacją i energetyką.

Instytucja	Propozycje na przyszłość (wsparcie w ramach WRPO 2021+)
IOB spoza Poznania	Dalsze wsparcie z zakresu przedsiębiorczości, inkubacji i rozwoju przedsiębiorstw Rozdzielenie przetargów na te z zakresu mikropożyczek i tych pow. 500 tys. zł Wsparcie w obszarach: projekty innowacyjne, z zakresu energetyki Wsparcie dla przedsiębiorstw rolnych
IOB z Poznania	Poprawa jakości usług na rzecz inkubacji przedsiębiorstw Wprowadzenie szerszego katalogu produktów finansowych bezzwrotnych i zwrotnych dla przedsiębiorstw na różnym etapie rozwoju Wsparcie małych przedsiębiorstw, projektów OZE
Przedstawiciele klastrów biznesu	Kontynuacja wsparcia start-upów Reaktywacja branżowych klastrów – np. spożywczych, budowlanych, informatycznych Wsparcie dla średnich przedsiębiorstw, zwłaszcza w okresie pandemii Vouchery na usługi w przedsięwzięciach innowacyjnych Wsparcie sieciowania członków klastrów Klasy jako agencje kaskadowo zarządzające środkami przekazanymi przez IZ (np. nabywanie certyfikatów przez członków klastra) Podwyższanie kompetencji personelu inkubatorów przedsiębiorczości, podwyżki wynagrodzeń w celu utrzymania kadry

Źródło: opracowanie własne na podstawie wywiadów FDI i TDI.

Tabela 11. Wyniki wywiadów z przedstawicielami instytucji realizujących WRPO 2014+, dodatkowo WFR i FRiP, na temat form wsparcia w WRPO 2021+

Instytucja	Propozycje dotyczące przyszłej interwencji.
MFIPR	Portfele instrumentów - profilowane na branże Wsparcie techniczne dla wnioskodawców -bardziej rozwinięte, nawet do stopnia dodatkowego produktu dedykowanego wsparciu technicznemu przygotowania wniosku (koszt kwalifikowalny) IF na inwestycje z komponentem obrotowym Zaostrzenie warunków uzyskania dotacji, złagodzenie ich dla IF Brak dotacji dla przedsiębiorstw i działalności stricte obrotowej
UMWW (DEFS)	Rozwiązanie problemu braku środków PES na sfinansowanie VATu Dotacje dla tworzenia miejsc pracy w PES Przedsiębiorczość osób już pracujących – IF z komponentem zwrotnym
UMWW (DPR)	Bardziej elastyczna pomoc zwrotna niż w WRPO 2014+ Nadal propozycje IF dla przedsiębiorstw (także w przypadku efektywności energetycznej) Rozszerzenie kosztów kwalifikowanych dla projektów B+R Instrumenty bezzwrotne w ramach EFS+ Częściowo umarzane pożyczki dla przedsiębiorców Dotacje dla działalności usługowej Rozwiązanie problemu braku możliwości pokrycia wkładu własnego przez jst w wysokości 30%, podobnie jst, uczelnie, szpitale

Instytucja	Propozycje dotyczące przyszłej interwencji.
	Dotacje (ewentualnie pomoc zwrotna, częściowo umarzalna) dla projektów B+R, budowania GOZ, ochrony środowiska, w tym gospodarce wodno-ściekowej, zarządzaniu odpadami, IOB, start-upów i instytucji kultury IF dla projektów OZE, dotacje dla spółdzielni energetycznych Duża luka rynkowa w poręczeniach i reporeczeniach, którą należy zapełnić w 2021-2027 W transporcie w zależności od rodzaju projektów (i gałęzi transportu) zarówno dotacje, jak IF, podobnie w obszarze rewitalizacji
UMWW (DWP)	Przy projektowaniu wsparcia-uwzględnienie rynku komercyjnego IF Dotacje dla oświaty, kultury, nie proponować tym obszarom IF Dla projektów B+R utrzymać dotacje (i dla projektów o wysokim ryzyku, wdrożeniowych innowacyjnych) Brak doświadczenia pośredników w obsłudze instrumentów łączonych (np. częściowo umarzanych pożyczek) - problemy w ich wdrażaniu
UMWW (DZ)	Dotacje dla całej ochrony zdrowia
BGK	Dla przedsiębiorstw - pożyczki z premią lub dotacją Oferowanie elastycznych produktów – umorzenie części kwoty pożyczki, obniżenie oprocentowania, wydłużenie okresu spłaty, karencja w spłacie i wakacje w spłacie IF z komponentem umorzeniowym (umorzenie po spełnieniu określonych warunków, np. kryterium społeczne) kultura, transport, ochrona zdrowia - dotacje
EBI ¹⁰	Inwestycje w budynki publiczne, najlepiej połączenie dotacji z kredytem lub pomoc zwrotna Niskie oprocentowanie, 20-letni okres spłaty, karencja w spłacie kapitału Energetyka - wprowadzenie instrumentów dotyczących wyższych kwot wsparcia jednostkowego (na jeden projekt), szersze zastosowanie poręczeń i gwarancji
WUP	Wsparcie dotacyjne – nie dla osób, które są obecnie pracujące, i tak założyłyby własną działalność bez względu na fakt otrzymania wsparcia
ROPS	Usługi społeczne – tylko dotacje (we wszystkich obszarach) IF tylko dla wybranych przedsiębiorstw społecznych
WFR	Wprowadzenie poręczeń dla kredytów obrotowych Możliwie najszerszy katalog instrumentów, można z niego wybierać, czego akurat potrzeba, rynek to dyktuje (m.in. reporeczenia) Kontynuacja linii finansowych dla pośredników finansowych Dotacje - dla wysoce innowacyjnych projektów, start-upów oraz tych o strategicznym znaczeniu dla regionu Wprowadzenie wsparcia obrotowego z komponentem inwestycyjnym (w wyniku pandemii) Wprowadzenie pożyczki z częścią umorzeniową (pod pewnymi warunkami) inwestowanie w zieloną energię (formy zwrotne, dla niektórych przedsięwzięć – bezzwrotne) Pożyczki dla jst na wkład własny
FRiP WW	Dotacje dla przedsiębiorstw – rewitalizacja, projekty wysoce innowacyjne

¹⁰ Przedstawiciele EBI akcentowali (w związku z realizacją projektów JESSICA) głównie skupienie się ich wniosków na projektach związanych z rewitalizacją i energetyką.

Instytucja	Propozycje dotyczące przyszłej interwencji.
	Instrumenty mieszane – inwestycje infrastrukturalne, efektywność energetyczna Elastyczne warunki spłat IF – wakacje, karencja w spłacie Otwarty katalog instrumentów, które mogą być podstawą poręczenia
IOB spoza Poznania	Projekty innowacyjne - wsparcie bezzwrotne Projekty z energetyki priorytetowy – oferowanie pożyczek z umorzeniem części kapitału Okres spłaty pożyczek - mniej niż 20 lat, a okres karencji w spłacie kapitału – max. 6 miesięcy Atrakcyjna oferta dla przedsiębiorstw rolnych Dobre rozwiązanie - połączenie pożyczki z poręczeniem
IOB z Poznania	Dobre rozwiązanie - pożyczka dla firm usługowych Pożyczki dla przedsiębiorców, ale poszerzony ich zakres „Zastrzyki” na bieżące funkcjonowanie przedsiębiorstw Wprowadzenie 3-miesięcznej karencji w spłacie pożyczek Rozstrzygnięcie kwestii VAT-u w projektach EFS i innych funduszy Pożyczka częściowo umarzalna dla małych przedsiębiorstw (możliwa karencja w spłacie) Oferowanie prostych produktów – złożone zniechęcają wnioskodawców do aplikowania Limitowane dotacje dla innowacyjnych projektów i dla projektów OZE, uzupełniane przez IF IF dla prostych, ale kosztownych inwestycji przedsiębiorstw (np. zakup maszyn, budowa hal) IF jako uzupełnienie dotacji na założenie działalności
Przedstawiciele klastrów biznesu	Dotacje dla średnich przedsiębiorstw, zwłaszcza w okresie pandemii Vouchery na usługi w przedsięwzięciach innowacyjnych Wkład własny finansowany ze specjalnej linii finansowej WFR

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy wyników wywiadów.

Podsumowując wypowiedzi poszczególnych osób na temat obszarów wsparcia, można sformułować następujące wytyczne dotyczące beneficjentów (i pośredników) oraz obszarów wsparcia w okresie 2021-2027 w Wielkopolsce:

- przedsiębiorczość i innowacyjność (m.in. dotacje i IF dla osób zakładających działalność gospodarczą, wsparcie dla start-upów),
- działalność IOB i klastrów (m.in. inkubacja, sieciowanie członków, inne usługi),
- innowacyjność (szczególnie współpraca nauki z biznesem, działalność B+R),
- usługi społeczne - opieka społeczna (m.in. zapobieganie wykluczeniu, tworzenie mieszkań wspomaganych, aktywizacja trwale bezrobotnych), intensyfikacja wsparcia, w tym wsparcia PES,
- usługi społeczne - edukacja (tzw. elementy miękkie i twarde),
- usługi społeczne - opieka zdrowotna (j.w.),
- transport - infrastruktura transportowa,
- energetyka - OZE i efektywność energetyczna - intensyfikacja wsparcia,
- ochrona środowiska, także realizacja koncepcji GOZ (np. retencja wody),
- kontynuacja inicjatyw Jessica2 i Jeremie2.

3. Relatywnie stałe potrzeby inwestycyjne potencjalnych odbiorców wsparcia

Tabela 12. Relatywnie stałe potrzeby inwestycyjne poszczególnych potencjalnych beneficjentów i odbiorców ostatecznych IF

Grupa beneficjentów	Zakres potrzeb inwestycyjnych	Obszar interwencji
Jst	Edukacja, w tym inwestycje w infrastrukturę, szkolenia, dostosowanie profilu nauczania do potrzeb rynku pracy, edukację osób dorosłych w ramach edukacji ustawicznej i uczenia się przez całe życie	Usługi publiczne (oświata, edukacja)
	Opieka dzienna nad dziećmi do lat 3	
	Wspieranie ośrodków badawczych, w tym uczelni (infrastruktura)	Przedsiębiorczość i innowacyjność
	Rewitalizacja i termomodernizacja budynków publicznych	Rewitalizacja
	Rewitalizacja obszarów miejskich, wiejskich	
	Rozwój sztucznej retencji, w tym małej retencji	Ochrona środowiska
	Rozwój OZE	
	Edukacja ekologiczna	
	Gospodarka wodno-ściekowa	
	Zrównoważona gospodarka odpadami i realizacja koncepcji GOZ	
	Eliminacja niskiej emisji w sektorze transportu i bytowo-komunalnym	
	Racjonalna gospodarka wodna (w tym poprawa jakości infrastruktury technicznej)	
	Rozwój niskoemisyjnego transportu w miastach i strefach podmiejskich	
	Działalność instytucji kultury (inwestycje „twarde” i „miękkie”)	Usługi publiczne
	Działalność sportowa	
	Działalność turystyczna	
	Ochrona zdrowia – inwestycje „twarde” i „miękkie”	
	Rewitalizacja, modernizacja dróg publicznych	Transport
	Budowa węzłów komunikacyjnych	
	Budowa i modernizacja dróg w różnych gałęziach transportu	
	Kształtowanie postaw proekologicznych, w tym multimodalnych wzorców mobilności mieszkańców, świadomości ekologicznej w zakresie zarządzania odpadami i gospodarki wodno-ściekowej, efektywności ekologicznej	Transport, Ochrona środowiska
MŚP	Szeroko pojęte potrzeby inwestycyjne, w tym inwestycje z zakresu B+R, ale także zakup maszyn, urządzeń, budowa hal i inne o charakterze nieinnowacyjnym	Przedsiębiorczość i innowacyjność
	Potrzeby w zakresie wsparcia działalności obrotowej	

Grupa beneficjentów	Zakres potrzeb inwestycyjnych	Obszar interwencji
	Potrzeby w zakresie wsparcia płynności przedsiębiorstw	Energetyka Rewitalizacja, energetyka Działalność IOB
	Potrzeby w zakresie wzrostu zatrudnienia	
	Potrzeby w zakresie rozwoju oferty i działalności (w tym szczególnie usługowej)	
	Montaż instalacji OZE, w tym szczególnie instalacji fotowoltaicznych	
	Rewitalizacja i termomodernizacja budynków	
	Usługi niepieniężne: doradztwo, dostęp do infrastruktury, inkubacja	
	Wsparcie rozpoczęcia działalności gospodarczej i rozwoju w pierwszym okresie (roku) działalności	
Start-upy	Wsparcie płynności finansowej i potrzeb o charakterze obrotowym	Przedsiębiorczość i innowacyjność
	Wsparcie inwestycji w nowoczesne technologie i innowacje	
	Wsparcie inwestycji w infrastrukturę, maszyny, urządzenia, oprogramowanie	
	Wsparcie zatrudnienia nowych osób	
	Usługi inkubacyjne i prorozwojowe, w tym proinnowacyjne świadczone przez IOB, usługi niepieniężne: doradztwo, dostęp do infrastruktury, inkubacja	Działalność IOB
	Działalność B+R, w tym współpraca z uczelniami, klastrami przemysłowymi, inkubatorami technologii	
Inne przedsiębiorstwa	Wsparcie działalności B+R, w tym współpracy z nauką	Przedsiębiorczość i innowacyjność
	Duże inwestycje w infrastrukturę (w tym budowa hal, magazynów)	
	Działalność rewitalizacyjna, termomodernizacyjna, montażu OZE	Rewitalizacja, energetyka
IOB	Podnoszenie kompetencji pracowników	Działalność IOB
	Tworzenie oferty usług niepieniężnych dla przedsiębiorstw (w tym środki na vouchery na korzystanie z usług)	
	Tworzenie oferty usług z zakresu finansowania działalności przedsiębiorstw	
	Tworzenie infrastruktury dla inkubacji i rozwoju przedsiębiorstw	
	Sieciowanie IOB i innych podmiotów	
	Akredytacja i certyfikacja IOB	
IOB- klastry przemysłowe	Sieciowanie członków różnych klastrów	Działalność IOB
	Uruchomienie usług finansowych i niefinansowych przez klastry	
	Uruchomienie współpracy z sektorem edukacji w zakresie kształcenia kadr	
	Wsparcie bieżącej działalności klastrów	
	Promocja IS regionu i podregionów, potencjału gospodarczego branż	
	Termomodernizacja i rewitalizacja budynków	Rewitalizacja, Energetyka

Grupa beneficjentów	Zakres potrzeb inwestycyjnych	Obszar interwencji
Spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe	Montaż instalacji OZE, w tym szczególnie instalacji fotowoltaicznych	Energetyka
	Promowanie postaw proekologicznych wśród mieszkańców	Ochrona środowiska
Ośrodki pomocy społecznej, PES, NGO	Aktywizacja osób wykluczonych społecznie i zagrożonych wykluczeniem (wspólnie i kompleksowo z urzędami pracy)	Usługi publiczne (w tym włączenie społeczne, ochrona zdrowia)
	Zapobieganie ubóstwu, w tym podnoszenie kompetencji tzw. „ubogich pracujących”	
	Usługi społeczne, okołomedyczne, asystenckie – deinstytucjonalizacja pomocy społecznej	
	Opieka nad osobami starszymi, niepełnosprawnymi, długotrwale chorymi, rodzinami – szczególnie usługi asystenckie	
	Całodobowa opieka nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi, chorymi (np. hospicja)	
	Tworzenie tzw. mieszkań wspomaganych dla różnych grup docelowych w trudnej sytuacji życiowej	
	Oferowanie pomocy psychologicznej i psychiatrycznej dzieciom i młodzieży	
Urzędy pracy	Oferowanie pomocy psychologicznej i psychiatrycznej osobom dorosłym w trudnej sytuacji życiowej	Usługi publiczne (rynek pracy)
	Aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych	
	Aktywizacja zawodowa (np. osób młodych, 50+, kobiet powracających na rynek pracy)	
	Pomoc w tworzeniu nowych miejsc pracy, zwłaszcza dla osób z grup docelowych aktywizacji zawodowej	
	Wsparcie osób z grup docelowych chcących założyć własną działalność gospodarczą	
Podmioty ochrony zdrowia	Wsparcie osób pracujących chcących założyć własną działalność gospodarczą	Usługi publiczne (ochrona zdrowia)
	Inwestycje w tabor (karetki)	
	Inwestycje w modernizację budynków	
	Inwestycje w budowę i wyposażenie nowych szpitali	
	Inwestycje w sprzęt medyczny	
	Programy stypendialne dla studentów	
	Zapewnienie mieszkań młodym lekarzom	
	Programy profilaktyki zdrowia	
	Edukacja zdrowotna mieszkańców	
	Zwiększenie dostępu do POZ i lekarzy specjalistów	
	Diagnostyka w obszarze chorób, w tym onkologiczna	Transport
	Inwestycje w tabor (np. niskoemisyjny)	

Grupa beneficjentów	Zakres potrzeb inwestycyjnych	Obszar interwencji
Przedsiębiorstwa transportu publ.	Realizacja tzw. wspólnego biletu	Przedsiębiorczość i innowacyjność
	Cyfryzacja transportu	
	Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa w transporcie	
	Wzmocnienie powiązań z rynkiem pracy	

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy desk research (w tym literatury w obszarze skutków pandemii COVID-19), badań CAWI/CATI, wywiadów oraz wiedzy eksperckiej Zespołu Badawczego.

4. Analiza przyczyn wycofania WoD lub nieotrzymania wsparcia

Tabela 13. Tabela licznosci dla statusów wniosków w poszczególnych osiach priorytetowych (dla głównych grup wniosków, bez uwzględnienia statusów o pojedynczych obserwacjach), ocena krzyżowa: OP vs. status wniosku*

	Nazwa osi	Status wniosku								
		Wycofany	Zatwierdzony do dofinansowania	Zatwierdzony po zmianach	Pozostawiony bez rozpatrzenia	Odrzucony po ocenie formalnej	Odrzucony po ocenie merytorycznej	Lista rezerwowa/ warunkowy	W trakcie weryfikacji / oceny formalnej	Razem
Liczba	Oś priorytetowa 1: Innowacyjna konkurencyjna gospodarka	178	277	616	122	345	300	79	0	1917
% z wiersza		9,29%	14,45%	32,13%	6,36%	18,00%	15,65%	4,12%	0,00%	
Liczba	Oś priorytetowa 2: Społeczeństwo informacyjne	3	12	45	4	13	5	0	1	83
% z wiersza		3,61%	14,46%	54,22%	4,82%	15,66%	6,02%	0,00%	1,20%	
Liczba	Oś priorytetowa 3: Energia	20	42	197	29	93	21	103	0	505
% z wiersza		3,96%	8,32%	39,01%	5,74%	18,42%	4,16%	20,40%	0,00%	

	Nazwa osi	Status wniosku								
		Wycofany	Zatwierdzony do dofinansowania	Zatwierdzony po zmianach	Pozostawiony bez rozpatrzenia	Odrzucony po ocenie formalnej	Odrzucony po ocenie merytorycznej	Lista rezerwowa/ warunkowy	W trakcie weryfikacji / oceny formalnej	Razem
Liczba	Oś priorytetowa 4: Środowisko	24	78	151	35	93	19	43	0	443
% z wiersza		5,42%	17,61%	34,09%	7,90%	20,99%	4,29%	9,71%	0,00%	
Liczba	Oś priorytetowa 5: Transport	3	20	57	0	5	1	0	0	86
% z wiersza		3,49%	23,26%	66,28%	0,00%	5,81%	1,16%	0,00%	0,00%	
Liczba	Oś priorytetowa 6: Rynek pracy	83	246	521	12	187	533	335	0	1917
% z wiersza		4,33%	12,83%	27,18%	0,63%	9,75%	27,80%	17,48%	0,00%	
Liczba	Oś priorytetowa 7: Włączenie społeczne	71	152	332	24	67	279	73	251	1249
% z wiersza		5,68%	12,17%	26,58%	1,92%	5,36%	22,34%	5,84%	20,10%	
Liczba	Oś priorytetowa 8: Edukacja	117	192	516	19	472	677	556	0	2549
% z wiersza		4,59%	7,53%	20,24%	0,75%	18,52%	26,56%	21,81%	0,00%	
Liczba	Oś priorytetowa 9: Infrastruktura dla kapitału ludzkiego	4	28	189	42	75	72	60	27	497
% z wiersza		0,80%	5,63%	38,03%	8,45%	15,09%	14,49%	12,07%	5,43%	
Liczba	Oś priorytetowa 10: Pomoc Techniczna	0	0	7	0	0	0	0	0	7
% z wiersza		0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
Liczba	Ogół	503	1047	2631	287	1350	1907	1249	279	9253

*p = 0.00 – statystycznie istotne różnice między grupami (test niezależności chi-kwadrat Pearsona)

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 14. Ocena krzyżowa: działanie vs. status wniosku*

Tabela liczości (beneficjenci) Liczność oznacz. komórek > 10										
	Nazwa działania	Status wniosku Wycofany	Status wniosku Zatwierdzony do dofinansowania	Status wniosku Zatwierdzony po zmianach	Status wniosku Pozostawiony bez rozpatrzenia	Status wniosku Odrzucony po ocenie formalnej	Status wniosku Odrzucony po ocenie merytorycznej	Status wniosku Lista rezerwowa /warunkowy	Status wniosku W trakcie weryfikacji oceny formalnej	Wiersz Razem
Liczba	Działanie 1.1. Wsparcie infrastruktury B+R w sektorze nauki	1	12	2	1	0	0	0	0	16
% z wiersza		6,25%	75,00%	12,50%	6,25%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
Liczba	Działanie 1.2. Wzmocnienie potencjału innowacyjnego przedsiębiorstw Wielkopolski	54	79	112	47	109	95	0	0	496
% z wiersza		10,89%	15,93%	22,58%	9,48%	21,98%	19,15%	0,00%	0,00%	
Liczba	Działanie 1.3. Wsparcie przedsiębiorczości i infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego	1	15	15	8	7	3	0	0	49
% z wiersza		2,04%	30,61%	30,61%	16,33%	14,29%	6,12%	0,00%	0,00%	
Liczba	Działanie 1.4. Internacjonalizacja gospodarki regionalnej	11	25	86	0	90	50	0	0	262
% z wiersza		4,20%	9,54%	32,82%	0,00%	34,35%	19,08%	0,00%	0,00%	

Tabela liczności (beneficjenci) Liczność oznacz. komórek > 10										
	Nazwa działania	Status wniosku Wycofany	Status wniosku Zatwierdzony do dofinansowania	Status wniosku Zatwierdzony po zmianach	Status wniosku Pozostawiony bez rozpatrzenia	Status wniosku Odrzucony po ocenie formalnej	Status wniosku Odrzucony po ocenie merytorycznej	Status wniosku Lista rezerwowa /warunkowy	Status wniosku W trakcie weryfikacji oceny formalnej	Większość Razem
Liczba	Działanie 1.5. Wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw	111	146	401	66	139	152	79	0	1094
% z wierz		10,15%	13,35%	36,65%	6,03%	12,71%	13,89%	7,22%	0,00%	
Liczba	Działanie 2.1. Rozwój elektronicznych usług publicznych	3	12	45	4	13	5	0	1	83
% z wierz		3,61%	14,46%	54,22%	4,82%	15,66%	6,02%	0,00%	1,20%	
Liczba	Działanie 3.1. Wytwarzanie i dystrybucja energii ze źródeł odnawialnych	10	17	22	20	47	10	64	0	190
% z wierz		5,26%	8,95%	11,58%	10,53%	24,74%	5,26%	33,68%	0,00%	
Liczba	Działanie 3.2. Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym	6	9	95	5	32	10	36	0	193
% z wierz		3,11%	4,66%	49,22%	2,59%	16,58%	5,18%	18,65%	0,00%	
Liczba	Działanie 3.3. Wsparcie strategii niskoemisyjnych w tym mobilność miejska	4	16	80	4	14	1	3	0	122
% z wierz		3,28%	13,11%	65,57%	3,28%	11,48%	0,82%	2,46%	0,00%	

Tabela liczności (beneficjenci) Liczność oznacz. komórek > 10										
	Nazwa działania	Status wniosku Wycofany	Status wniosku Zatwierdzony do dofinansowania	Status wniosku Zatwierdzony po zmianach	Status wniosku Pozostawiony bez rozpatrzenia	Status wniosku Odrzucony po ocenie formalnej	Status wniosku Odrzucony po ocenie merytorycznej	Status wniosku Lista rezerwowa /warunkowy	Status wniosku W trakcie weryfikacji oceny formalnej	Większość Razem
Liczba	Działanie 4.1. Zapobieganie, likwidacja skutków klęsk żywiołowych i awarii środowiskowych	6	6	9	3	7	2	17	0	50
% z wierza		12,00%	12,00%	18,00%	6,00%	14,00%	4,00%	34,00%	0,00%	
Liczba	Działanie 4.2. Gospodarka odpadami	1	12	17	7	11	0	0	0	48
% z wierza		2,08%	25,00%	35,42%	14,58%	22,92%	0,00%	0,00%	0,00%	
Liczba	Działanie 4.3. Gospodarka wodno – ściekowa	4	11	52	2	26	8	0	0	103
% z wierza		3,88%	10,68%	50,49%	1,94%	25,24%	7,77%	0,00%	0,00%	
Liczba	Działanie 4.4. Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	8	22	61	10	39	9	17	0	166
% z wierza		4,82%	13,25%	36,75%	6,02%	23,49%	5,42%	10,24%	0,00%	
Liczba	Działanie 4.5. Ochrona przyrody	5	27	12	13	10	0	9	0	76
% z wierza		6,58%	35,53%	15,79%	17,11%	13,16%	0,00%	11,84%	0,00%	

Tabela liczności (beneficjenci) Liczność oznacz. komórek > 10										
	Nazwa działania	Status wniosku Wycofany	Status wniosku Zatwierdzony do dofinansowania	Status wniosku Zatwierdzony po zmianach	Status wniosku Pozostawiony bez rozpatrzenia	Status wniosku Odrzucony po ocenie formalnej	Status wniosku Odrzucony po ocenie merytorycznej	Status wniosku Lista rezerwowa /warunkowy	Status wniosku W trakcie weryfikacji oceny formalnej	Większość Razem
Liczba	Działanie 5.1. Infrastruktura drogowa regionu	3	13	53	0	4	1	0	0	74
% z wierz		4,05%	17,57%	71,62%	0,00%	5,41%	1,35%	0,00%	0,00%	
Liczba	Działanie 5.2. Transport kolejowy	0	7	4	0	1	0	0	0	12
% z wierz		0,00%	58,33%	33,33%	0,00%	8,33%	0,00%	0,00%	0,00%	
Liczba	Działanie 6.1. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy – projekty pozakonkursowe realizowane przez PSZ	0	33	122	0	0	0	0	0	155
% z wierz		0,00%	21,29%	78,71%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
Liczba	Działanie 6.2. Aktywizacja zawodowa	39	74	176	5	52	161	86	0	593
% z wierz		6,58%	12,48%	29,68%	0,84%	8,77%	27,15%	14,50%	0,00%	
Liczba	Działanie 6.3. Samozatrudnienie i przedsiębiorczość	12	19	58	1	29	160	149	0	428
% z wierz		2,80%	4,44%	13,55%	0,23%	6,78%	37,38%	34,81%	0,00%	

Tabela liczności (beneficjenci) Liczność oznacz. komórek > 10										
	Nazwa działania	Status wniosku Wycofany	Status wniosku Zatwierdzony do dofinansowania	Status wniosku Zatwierdzony po zmianach	Status wniosku Pozostawiony bez rozpatrzenia	Status wniosku Odrzucony po ocenie formalnej	Status wniosku Odrzucony po ocenie merytorycznej	Status wniosku Lista rezerwowa /warunkowy	Status wniosku W trakcie weryfikacji oceny formalnej	Większość Razem
Liczba	Działanie 6.4. Wsparcie aktywności zawodowej osób wyłączonych z rynku pracy z powodu opieki nad małymi dziećmi	22	75	93	2	34	111	2	0	339
% z wiersza		6,49%	22,12%	27,43%	0,59%	10,03%	32,74%	0,59%	0,00%	
Liczba	Działanie 6.5. Doskonalenie kompetencji osób pracujących i wsparcie procesów adaptacyjnych	7	28	36	3	55	67	97	0	293
% z wiersza		2,39%	9,56%	12,29%	1,02%	18,77%	22,87%	33,11%	0,00%	
Liczba	Działanie 6.6 Wsparcie aktywności zawodowej pracowników poprzez działania prozdrowotne	3	17	36	1	17	34	1	0	109
% z wiersza		2,75%	15,60%	33,03%	0,92%	15,60%	31,19%	0,92%	0,00%	
Liczba	Działanie 7.1. Aktywna integracja	53	94	201	16	41	100	0	251	756
% z wiersza		7,01%	12,43%	26,59%	2,12%	5,42%	13,23%	0,00%	33,20%	
Liczba	Działanie 7.2. Usługi społeczne i zdrowotne	18	57	120	8	26	179	70	0	478
% z wiersza		3,77%	11,92%	25,10%	1,67%	5,44%	37,45%	14,64%	0,00%	

Tabela liczności (beneficjenci) Liczność oznacz. komórek > 10										
	Nazwa działania	Status wniosku Wycofany	Status wniosku Zatwierdzony do dofinansowania	Status wniosku Zatwierdzony po zmianach	Status wniosku Pozostawiony bez rozpatrzenia	Status wniosku Odrzucony po ocenie formalnej	Status wniosku Odrzucony po ocenie merytorycznej	Status wniosku Lista rezerwowa /warunkowy	Status wniosku W trakcie weryfikacji oceny formalnej	Wiersz Razem
Liczba	Działanie 7.3. Ekonomia społeczna	0	1	11	0	0	0	3	0	15
% z wiersza		0,00%	6,67%	73,33%	0,00%	0,00%	0,00%	20,00%	0,00%	
Liczba	Działanie 8.1. Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz wyrównanie dostępu do edukacji przedszkolnej i szkolnej	82	117	296	14	237	324	202	0	1272
% z wiersza		6,45%	9,20%	23,27%	1,10%	18,63%	25,47%	15,88%	0,00%	
Liczba	Działanie 8.2. Uczenie się przez całe życie	16	22	104	2	52	294	330	0	820
% z wiersza		1,95%	2,68%	12,68%	0,24%	6,34%	35,85%	40,24%	0,00%	
Liczba	Działanie 8.3. Wzmocnienie oraz dostosowanie kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy	19	53	116	3	183	59	24	0	457
% z wiersza		4,16%	11,60%	25,38%	0,66%	40,04%	12,91%	5,25%	0,00%	
Liczba	Działanie 9.1. Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną	0	6	36	8	12	13	0	0	75
% z wiersza		0,00%	8,00%	48,00%	10,67%	16,00%	17,33%	0,00%	0,00%	

Tabela liczności (beneficjenci) Liczność oznacz. komórek > 10										
	Nazwa działania	Status wniosku Wycofany	Status wniosku Zatwierdzony do dofinansowania	Status wniosku Zatwierdzony po zmianach	Status wniosku Pozostawiony bez rozpatrzenia	Status wniosku Odrzucony po ocenie formalnej	Status wniosku Odrzucony po ocenie merytorycznej	Status wniosku Lista rezerwowa /warunkowy	Status wniosku W trakcie weryfikacji oceny formalnej	Wiersz Razem
Liczba	Działanie 9.2. Rewitalizacja miast i ich dzielnic, terenów wiejskich, przemysłowych i powojсковych	2	13	45	21	16	7	49	0	153
% z wiersza		1,31%	8,50%	29,41%	13,73%	10,46%	4,58%	32,03%	0,00%	
Liczba	Działanie 9.3. Inwestowanie w rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej	2	9	108	13	47	52	11	27	269
% z wiersza		0,74%	3,35%	40,15%	4,83%	17,47%	19,33%	4,09%	10,04%	
Liczba	Działanie 10.1. Wsparcie instytucjonalno-kadrowe procesu zarządzania i wdrażania WRPO 2014+	0	0	4	0	0	0	0	0	4
% z wiersza		0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
Liczba	Działanie 10.2. Informacja i promocja WRPO 2014+	0	0	3	0	0	0	0	0	3
% z wiersza		0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
Liczba	Ogół	503	1047	2631	287	1350	1907	1249	279	9253

*p = 0.00 – statystycznie istotne różnice między grupami (test niezależności chi-kwadrat Pearsona)

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 15. Ocena krzyżowa: typ wnioskodawcy vs. status wniosku*

	Tabela licznosci (beneficjenci) Licznosc oznacz. komorek > 10 (Nie oznaczono sum brzegowych)									
	Typ Wnioskodawcy	Status wniosku Wycofany	Status wniosku Zatwierdzony do dofinansowania	Status wniosku Zatwierdzony po zmianach	Status wniosku Pozostawiony bez rozpatrzenia	Status wniosku Odrzucony po ocenie formalnej	Status wniosku Odrzucony po ocenie merytorycznej	Status wniosku Lista rezerwowa/warunkowy	Status wniosku W trakcie weryfikacji / oceny formalnej	Wiersz Razem
Liczba	Inne	27	58	127	15	70	100	57	14	468
% z wiersza		5,77%	12,39%	27,14%	3,21%	14,96%	21,37%	12,18%	2,99%	
Liczba	Przedsiębiorca	317	508	1211	194	809	1248	721	140	5148
% z wiersza		6,16%	9,87%	23,52%	3,77%	15,71%	24,24%	14,01%	2,72%	
Liczba	JST	101	348	1024	43	319	237	304	44	2420
% z wiersza		4,17%	14,38%	42,31%	1,78%	13,18%	9,79%	12,56%	1,82%	
Liczba	Fundacje	23	69	111	23	75	167	68	48	584
% z wiersza		3,94%	11,82%	19,01%	3,94%	12,84%	28,60%	11,64%	8,22%	
Liczba	Stowarzyszenie	35	64	158	12	77	155	99	33	633
% z wiersza		5,53%	10,11%	24,96%	1,90%	12,16%	24,49%	15,64%	5,21%	
Liczba	Ogół	503	1047	2631	287	1350	1907	1249	279	9253

*p = 0.00 – statystycznie istotne różnice między grupami (test niezależności chi-kwadrat Pearsona)

Źródło: opracowanie własne.

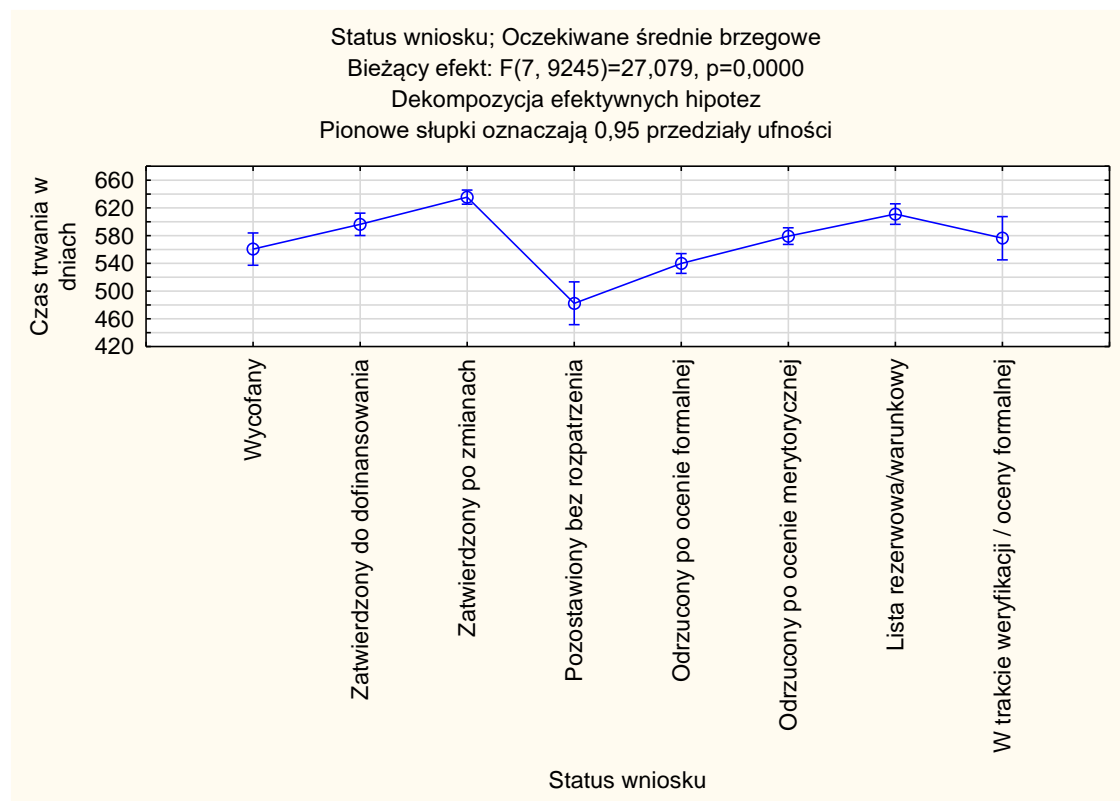
Tabela 16. Ocena krzyżowa: forma własności vs. status wniosku *

	Tabela licznosci (beneficjenci) Licznosc oznacz. komorek > 10 (Nie oznaczono sum brzegowych)									
	Forma własności	Status wniosku Wycofany	Status wniosku Zatwierdzony do dofinansowania	Status wniosku Zatwierdzony po zmianach	Status wniosku Pozostawiony bez rozpatrzenia	Status wniosku Odrzucony po ocenie formalnej	Status wniosku Odrzucony po ocenie merytorycznej	Status wniosku Lista rezerwowa/warunkowy	Status wniosku W trakcie weryfikacji / oceny formalnej	Wiersz Razem
Liczba	Skarb Państwa	2	7	7	4	2	2	2	1	27
% z wiersza		7,41%	25,93%	25,93%	14,81%	7,41%	7,41%	7,41%	3,70%	
Liczba	Państwowe osoby prawne	9	27	33	6	23	17	8	7	130
% z wiersza		6,92%	20,77%	25,38%	4,62%	17,69%	13,08%	6,15%	5,38%	
Liczba	Krajowe osoby fizyczne	273	435	1020	165	692	1156	638	161	4540
% z wiersza		6,01%	9,58%	22,47%	3,63%	15,24%	25,46%	14,05%	3,55%	
Liczba	Jednostki samorządu terytorialnego	106	381	1120	51	352	265	324	45	2644
% z wiersza		4,01%	14,41%	42,36%	1,93%	13,31%	10,02%	12,25%	1,70%	
Liczba	Pozostałe krajowe jednostki prywatne	111	195	445	58	275	452	274	65	1875
% z wiersza		5,92%	10,40%	23,73%	3,09%	14,67%	24,11%	14,61%	3,47%	
Liczba	Osoby zagraniczne	2	2	6	2	6	15	3	0	36

	Tabela licznosci (beneficjenci) Licznosc oznacz. komorek > 10 (Nie oznaczono sum brzegowych)									
	Forma wlasnosci	Status wniosku Wycofany	Status wniosku Zatwierdzony do dofinansowania	Status wniosku Zatwierdzony po zmianach	Status wniosku Pozostawiony bez rozpatrzenia	Status wniosku Odrzucony po ocenie formalnej	Status wniosku Odrzucony po ocenie merytorycznej	Status wniosku Lista rezerwowa/warunkowy	Status wniosku W trakcie weryfikacji / oceny formalnej	Wiersz Razem
% z wiersza		5,56%	5,56%	16,67%	5,56%	16,67%	41,67%	8,33%	0,00%	
Liczba	Ogół	503	1047	2631	286	1350	1907	1249	279	9252

*p = 0.00 – statystycznie istotne różnice między grupami (test niezależności chi-kwadrat Pearsona)

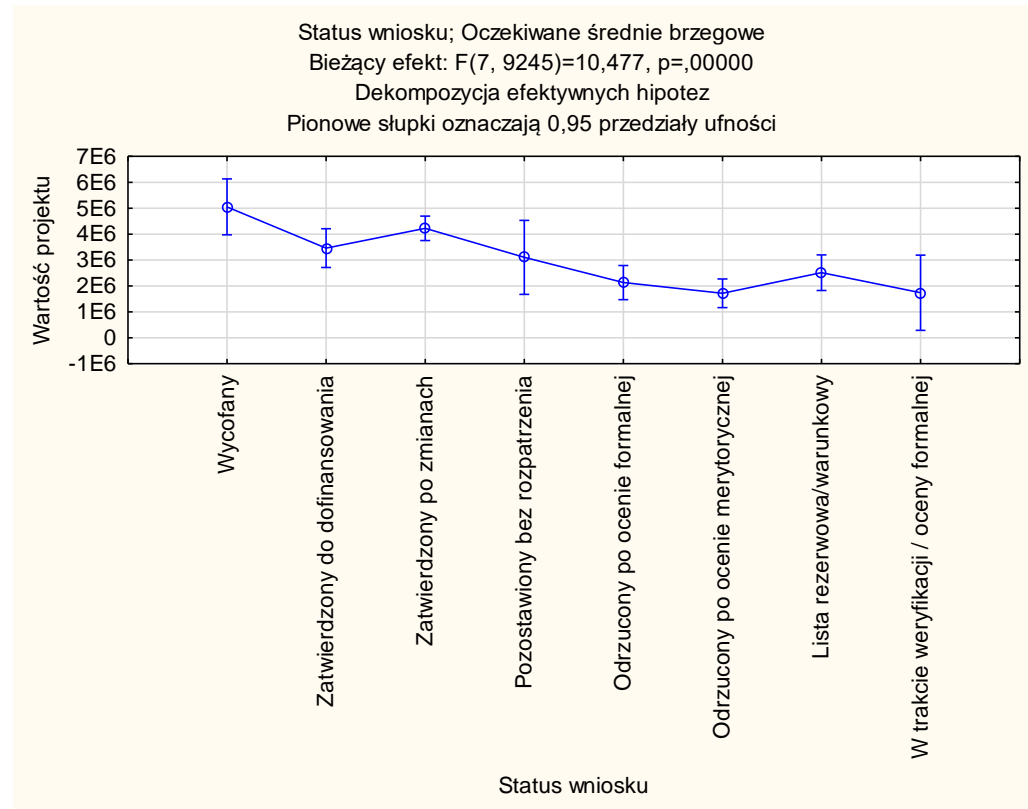
Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 9. Czas trwania obsługi wniosku vs. status wniosku (istotne statystycznie różnice w czasie trwania w dniach – $p = 0.00$ dla testu ANOVA)

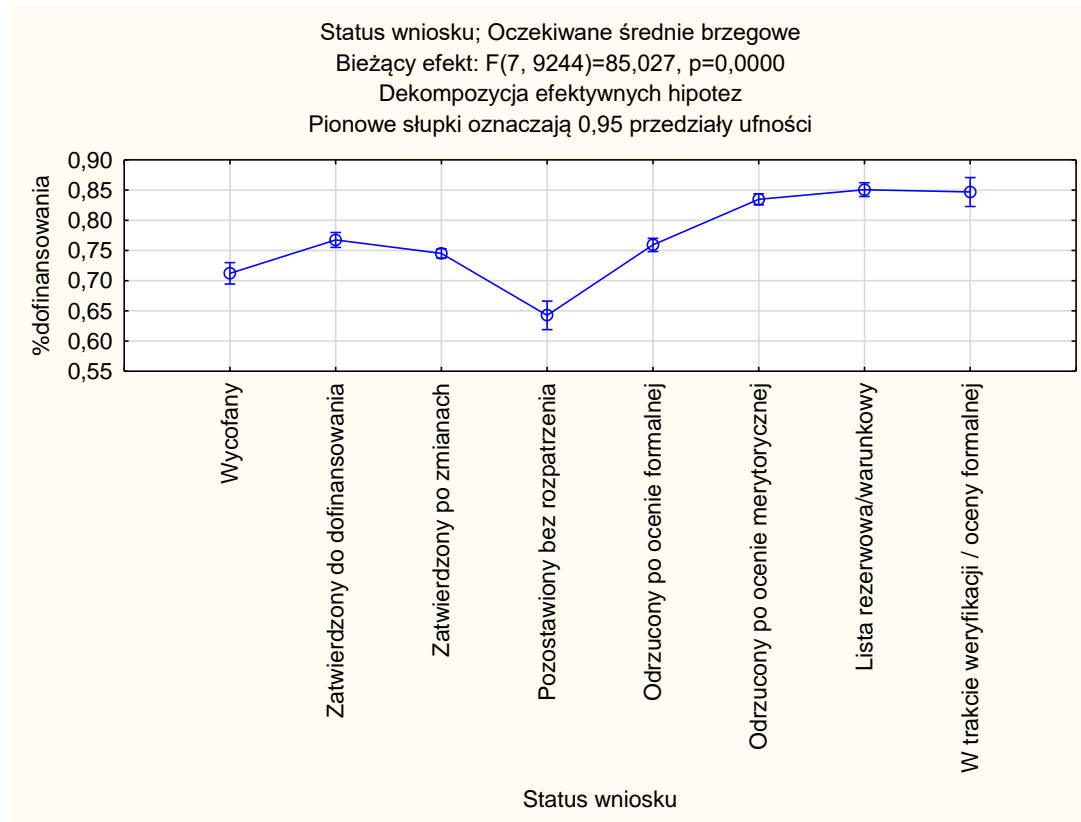
Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 10. Wartość projektu vs. status projektu (Istotne statystycznie różnice w wartości projektu – $p = 0.00$ dla ANOVA)

Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 11. Wysokość dofinansowania w % a status wniosku (różnice istotne statystycznie – $p = 0.00$ dla ANOVA)

Źródło: opracowanie własne.